

Euroopan unionin virallinen lehti

C 276

Suomenkielinen laitos

Tiedonantoja ja ilmoituksia

59. vuosikerta

29. heinäkuuta 2016

Sisältö

II Tiedonannot

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN, ELINTEN, TOIMISTOJEN JA VIRASTOJEN TIEDONANNOT

Euroopan komissio

2016/C 276/01	Komission tiedonanto – Ohjeita jäsenvaltioille rahoitusvälineiden käyttöönotosta vastaavien yhteisöjen valintaan	1
2016/C 276/02	Yrityskeskittymäilmoituksen peruuttaminen (Asia M.7917 – Boehringer Ingelheim / Sanofi Animal Health Business) ⁽¹⁾	21

IV Tiedotteet

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN, ELINTEN, TOIMISTOJEN JA VIRASTOJEN TIEDOTTEET

Euroopan komissio

2016/C 276/03	Euron kurssi	22
---------------	--------------------	----

Oikaisuja

2016/C 276/04	Oikaisu lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1008/2008 17 artiklan 5 kohdan mukaiseen komission ilmoitukseen – Tarjouspyyntö säännöllisen lentoliikenteen harjoittamisesta julkisen palvelun velvoitteiden mukaisesti (EUVL C 171, 12.5.2016)	23
---------------	---	----

FI

⁽¹⁾ ETA:n kannalta merkityksellinen teksti

Oikaisu lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1008/2008 17 artiklan 5 kohdan nojalla laadittuun komission ilmoitukseen – Tarjouspyyntö säännöllisen lentoliikenteen harjoittamisesta julkisen palvelun velvoitteiden mukaisesti (EUVL C 171, 12.5.2016)	23
--	----

II

(Tiedonannot)

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN, ELINTEN, TOIMISTOJEN JA
VIRASTOJEN TIEDONANNOT

EUROOPAN KOMISSIO

KOMISSIION TIEDONANTO

Ohjeita jäsenvaltioille rahoitusvälineiden käyttöönotosta vastaavien yhteisöjen valintaan

(2016/C 276/01)

SISÄLLYSLUETTELO

1.	Viittaukset lainsäädäntöön ja teksti	2
2.	Tausta	2
3.	Rahoitusvälineiden käyttöönotosta vastaavien yhteisöjen valinta	4
3.1	Julkisia hankintoja koskevien sääntöjen ja periaatteiden mukainen valinta	4
3.1.1	Valinta direktiivin 2004/18/EY tai direktiivin 2014/24/EU säännösten mukaisesti	4
3.1.2	Direktiivin kynnysarvojen alle jäävät sopimukset: valinta perussopimukset periaatteiden mukaisesti	7
3.2	EIP:n nimeäminen	7
3.3	EIR:n nimeäminen	8
3.4	Kansainvälisen rahoituslaitoksen nimittäminen	8
3.5	Sidosyksikölle myöntäminen	9
3.5.1	Sidosyksikölle siirtämistä koskevat ehdot ovat voimassa siihen asti, kunnes direktiivi 2014/24/EU saatetaan osaksi lainsäädäntöä, tai 18. päivään huhtikuuta 2016, sen mukaan, kumpi on aiempi.	9
3.5.2	Edellytykset sopimuksen antamiselle sidosyksikölle direktiivin 2014/24/EU täytäntöönpanon (direktiivin 2014/24/EU 12 artikla) tai 18. huhtikuuta 2016 jälkeen	11
3.6	Hallintoviranomaisten välinen yhteistyö	14
3.6.1	Hallintoviranomaisten välisen yhteistyön ehdot ovat voimassa siihen asti kunnes direktiivi 2014/24/EU saatetaan osaksi lainsäädäntöä tai 18. päivään huhtikuuta 2016, sen mukaan, kumpi on aiempi	15
3.6.2	Viranomaisten välisen yhteistyön edellytykset direktiivin 2014/24/EU täytäntöönpanon tai 18. huhtikuuta 2016 jälkeen	16
3.7	Delegoidun asetuksen 7 artiklan vaatimukset	17
3.7.1	Valintaperusteet	17
3.7.2	Myöntämisperusteet	18
3.7.3	Tehtäväkuvaukseen sisältyvät tiedot	19
4.	Viitteet ja linkit	19

1. Viittaukset lainsäädäntöön ja teksti

Viittaukset lainsäädäntöön	Artiklat
Asetus (EU) N:o 1303/2013 ⁽¹⁾	37 artiklan 1 kohta – Rahoitusvälineet
Yhteisiä säännöksiä koskeva asetus	38 artiklan 4 ja 5 kohta – Rahoitusvälineiden käyttöönotto
Asetus (EU) N:o 480/2014 ⁽²⁾ Komission delegoitu asetus (jäljempänä 'delegoitu asetus')	7 artikla – Rahoitusvälineiden käyttöönotosta vastaavien yhteisöjen valintaperusteet
Asetus (EU) N:o 1305/2013	
Direktiivi 2004/18/EY	
Direktiivi 2014/24/EU	

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1303/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 320).

⁽²⁾ Komission delegoitu asetus (EU) N:o 480/2014, annettu 3 päivänä maaliskuuta 2014, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1303/2013 täydentämisestä (EUVL L 138, 13.5.2014, s. 5).

2. Tausta

Hallintoviranomaiset, jotka pyrkivät rahoitusvälineitä käyttämällä saavuttamaan ohjelman tavoitteet, voivat joko suorittaa täytäntöönpanotehtäviä suoraan, sijoittaa vastaperustettujen tai olemassa olevien oikeussubjektien pääomaan tai siirtää täytäntöönpanotehtävät muille yhteisöille ⁽¹⁾. Viimeisessä tapauksessa yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 38 artiklan 4 kohdan b alakohdassa mainitaan erilaisia mahdollisuuksia, miten rahoitusvälineiden täytäntöönpanotehtäviä voidaan siirtää. Tällä ohjeella pyritään selvittämään, millaisia mahdollisuuksia on siirtää tehtäviä toiselle yhteisölle ⁽²⁾.

Rahoitusvälineiden käyttöönotossa voidaan hyödyntää rakennetta, johon voi kuulua rahasto-osuusrahasto. Jos rahoitusvälineiden käyttöönotto tapahtuu sellaisen rakenteen välityksellä, johon sisältyy rahasto-osuusrahasto, valitaan yleensä yhteisöt kahdelta tasolta: yhteisö, joka ottaa käyttöön rahasto-osuusrahaston, ja yhteisöt, jotka ottavat käyttöön erityiset rahoitusvälineet tuotteet, eli rahoituksenvälittäjät (molempiin viitataan jäljempänä rahoitusvälineiden käyttöönotosta vastaavina yhteisönä). Hallintoviranomainen päättää, mikä käyttöönottorakenne soveltuu parhaiten ottaen huomioon yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 37 artiklan 2 kohdassa esitetyn ennakoarvioinnin tulokset.

Yhteisiä säännöksiä koskevassa asetuksessa määritetään useita eri yhteisöjä, joille hallintoviranomainen voi antaa tehtäväksi rahoitusvälineiden käyttöönoton, mutta siinä ei määritetä tarkemmin, millaisia menettelyjä tehtävien siirrossa on noudatettava.

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 37 artiklan 1 kohdassa muistutetaan yleisistä periaatteista, joita hallintoviranomaisten on noudatettava myös rahoitusvälineiden käyttöönotosta vastaavien elinten valinnassa: niiden on noudatettava sovellettavaa lainsäädäntöä, erityisesti valtioneuvoston ja julkisten hankintojen osalta, ja ne vastaavat siten, tarvittaessa kansallisia kilpailuvalvontaviranomaisten kuulemalla, että kaikkia rahoitusvälineiden käyttöönotosta vastaavien yhteisöjen valintaa koskevia määräyksiä noudatetaan. Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 38 artiklan 4 kohdan mukaan rahoitusvälineiden käyttöönotosta vastaavien elinten on varmistettava sovellettavan lainsäädännön (mukaan lukien julkisia

⁽¹⁾ Ks. yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 38 artiklan 4 kohdan a, b ja c alakohdat.

⁽²⁾ Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 38 artiklan 4 kohdan a alakohdassa säädetään, että jos rahoitusvälineiden käyttöönotosta vastaavan yhteisön valinta varten on tehtävä julkisia palveluja koskeva sopimus, tällaisten yhteisöjen valintaan sovelletaan sääntöjä, joita selvitetään tässä ohjeessa.

hankintoja koskevien sääntöjen) noudattaminen. Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 38 artiklan 5 kohdassa heijastuvat Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimuksen) periaatteet, ja siinä todetaan, että rahoituskensvälittäjät on valittava avointen, läpinäkyvien, oikeasuhteisten ja syrjimättömien menettelyjen avulla ja eturistiriitoja välttämättä⁽³⁾.

Delegoidun asetuksen 7 artiklan 1 ja 2 kohdassa on lisäksi erityisiä vaatimuksia, joita sovelletaan rahoitusvälineen käyttöönotosta vastaavien yhteisöjen valintaan (lukuun ottamatta EIP:tä ja EIR:ää), ja 7 artiklan 3 kohdassa on vaatimuksia, joita rahasto-osuusrahaston käyttöönotosta vastaavan yhteisön (mukaan lukien EIP:n ja EIR:n) on sovellettava rahoituskensvälittäjän valintaan.

Rahoitusvälineiden käyttöönotosta vastaavien yhteisöjen valintamenettely ei ole välttämättä sama kuin mitä sovelletaan rahoitusvälineistä rahoitettaviin toimiin⁽⁴⁾.

Rahoitettavat toimet valitsee hallintoviranomainen⁽⁵⁾. Toisin kuin rahoitusvälineen käyttöönotosta vastaavan elimen valinnassa, rahoitettavien toimien valintaan ei sovelleta julkisia hankintoja koskevia sääntöjä ja periaatteita eikä delegoidun asetuksen 7 artiklan säännöksiä.

Lukuun ottamatta tilanteita, joihin ei sovelleta julkisia hankintoja koskevia sääntöjä ja jotka selitetään jäljempänä, Euroopan rakenne- ja investointirahastojen sääntelyjärjestelmän puitteissa perustettujen rahoitusvälineiden käyttöönotosta vastuussa olevien yhteisöjen palveluihin sovelletaan julkisia hankintoja koskevia sääntöjä ja periaatteita. Sen vuoksi näiden yhteisöjen (sekä rahasto-osuusrahastojen että rahoituskensvälittäjien) valinnassa on noudatettava sovellettavaa lainsäädäntöä.

Se, kumpaa julkisia hankintoja koskevaa direktiiviä (direktiiviä 2004/18/EY vai direktiiviä 2014/24/EU) sovelletaan, riippuu siitä, minä päivänä hankintaviranomainen⁽⁶⁾ (eli rahoitusvälineen käyttöönotosta vastaavan yhteisön ohjelman hankintapalvelujen hallintoviranomainen) käynnisti valintamenettelyn tai minä päivänä tehtiin päätös tehdä sopimus neuvottelumenettelyllä ilman tarjouskilpailukutsua, sekä siitä, minä päivänä direktiivi 2014/24/EU on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä. Silloin kun kyseessä on yhteistyö sidosyksikön kanssa ja viranomaisten välinen yhteistyö, päivä jona hankintaviranomainen on päättänyt lopullisesti, että julkinen hankintasopimus tehdään ilman tarjouskilpailukutsua⁽⁷⁾, on olennainen määrittäessä, sovelletaanko oikeuskäytäntöä tai direktiivin 2014/24/EU säännöksiä (ks. jäljempänä 3.5 ja 3.6 kohdat)⁽⁸⁾.

Määräaika direktiivin 2014/24/EU saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä umpeutui 18. huhtikuuta 2016. Jos täytäntöönpanotoimet on hyväksytty ennen tätä päivää, hankintaviranomaisten on sovellettava niitä. Kyseisen päivän jälkeen hankintaviranomaisten on sovellettava direktiivin 2014/24/EU säännöksiä silloinkin, kun jäsenvaltiot eivät ole saattaneet direktiiviä osaksi kansallista lainsäädäntöään. Direktiivin kaikkia säännöksiä, myös sidosyksikön kanssa tehtävää yhteistyötä ja viranomaisten välistä yhteistyötä koskevia, on noudatettava täysimääräisesti 18. huhtikuuta 2016 alkaen.

⁽³⁾ Menettely on avoin, läpinäkyvä, oikeasuhteinen ja syrjimätön sekä eturistiriitoja välttävä, kun rahoituskensvälittäjät valitaan julkisia hankintoja koskevien sääntöjen ja periaatteiden mukaisesti. Jos rahoituskensvälittäjän kanssa voidaan tehdä suora sopimus, hankintaviranomaisten pitäisi tarkistaa, voidaanko kyseisen rahoituspalvelun tuottaminen antaa useamman kuin yhden sellaisen elimen toteutettavaksi, jonka kanssa voidaan tehdä suora sopimus. Tällöin hankintaviranomaisten on toteutettava avoin, läpinäkyvä, oikeasuhteinen ja syrjimätön valintaprosessi, jossa vältetään eturistiriidat kyseisten elinten välillä yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 38 artiklan 5 kohdan mukaisesti. Yksi keino varmistaa näiden vaatimusten täyttyminen on direktiivin menettelymääräysten lisäksi tiedottaa kaikille kyseessä oleville elimille suunnitelmasta tarjota rahoituspalveluja koskeva sopimus ja pyytää niiltä tarjousta, jonka hankintaviranomainen arvioi.

⁽⁴⁾ Rahoitettavien toimien valinnassa on kyse päätöksestä suorittaa ohjelmasta rahoitusosuus rahoitusvälineeseen, ei sen jälkeen tehtävistä sijoituksista rahoitusvälineestä loppukäyttäjille.

⁽⁵⁾ Hallintoviranomaisen on valittava EAKR/koheesiorahasto/ESR-rahoitusvälineestä rahoitettavat toimet yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 125 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaisesti. Maaseuturahaston osalta rahoitettavien toimien valinta on tehtävä asetuksen (EU) N:o 1305/2013 65 artiklan 4 kohdan, 66 artiklan ja 49 artiklan mukaisesti.

⁽⁶⁾ Hankintaviranomainen määritetään direktiivin 2004/18/EY 1 artiklan 9 kohdassa ("Hankintaviranomaisina" pidetään valtiota, alueellisia tai paikallisia viranomaisia, julkisoikeudellisia laitoksia sekä yhden tai useamman edellä tarkoitettua viranomaisen tai julkisoikeudellisen laitoksen muodostamia yhteenliittymiä) sekä direktiivin 2014/24/EU 2 artiklan 1 kohdassa ("hankintaviranomaisilla" tarkoitetaan valtion viranomaisia, alue- tai paikallisviranomaisia, julkisoikeudellisia laitoksia sekä yhden tai useamman tällaisen viranomaisen tai julkisoikeudellisen laitoksen muodostamia yhteenliittymiä).

⁽⁷⁾ Olennainen päivä määrittäessä, mitä direktiiviä sovelletaan, on päivä, jona hankintaviranomainen valitsee noudatettavan menettelytyypin ja päättää lopullisesti siitä, onko se velvollinen järjestämään kilpailun ennen julkisen hankintasopimuksen antamista (ks. asia C-576/10, komissio v. Alankomaat, 52 kohta).

⁽⁸⁾ Antamispäätöksestä on oltava näyttöä, mutta päätöksenteon tarkasta muodosta ei ole lainsäädännössä vahvistettua määritelmää. Delegoidun asetuksen 7 artiklassa määritettyjen valintaperusteiden arviointi ei sinänsä ole vielä antamispäätös, mutta hankintaviranomaisen arvioinnin pohjalta tekemää päätöstä voidaan pitää päivänä, jona hankintaviranomainen päätti lopullisesti, että julkisen hankintasopimuksen antamista varten ei järjestetä kilpailua.

Direktiivi 2014/24/EU pohjautuu unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöön, ja siinä käsitellään erityisesti tehtävien antamista hankintaviranomaisen omistuksessa ja sen määräysvallan alaisena oleville julkisille yksiköille (vertikaalinen tai sidosyksikön kanssa tehtävä yhteistyö) sekä hallintoviranomaisten välistä yhteistyötä (horisontaalista yhteistyötä). Ennen direktiivin 2014/24/EU täytäntöönpanopäivää molempien yhteistyötyyppien puitteissa tehtävien sopimusten antamisessa on noudatettava oikeuskäytännössä vahvistettuja edellytyksiä (ks. jäljempänä 3.5.1 ja 3.6.1 kohdat).

On syytä huomauttaa, että vaikka rahoitusvälineiden käyttöönotosta vastaava yhteisö mainittaisiinkin ERI-rahastojen ohjelmissa, se ei vapauta hankintaviranomaista velvollisuudesta soveltaa näiden yhteisöjen valintaan julkisia hankintoja koskevia sääntöjä ja periaatteita.

3. Rahoitusvälineiden käyttöönotosta vastaavien yhteisöjen valinta

3.1 *Julkisia hankintoja koskevien sääntöjen ja periaatteiden mukainen valinta*

Lukuun ottamatta edellä kuvattuja tilanteita ja tapauksia, joissa hankintaviranomaiset päättävät ottaa yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 38 artiklan 4 kohdan c alakohdan mukaisesti rahoitusvälineen käyttöön suoraan, niiden on toimitettava rahoitusvälineiden käyttöönotosta vastaavien yhteisöjen valinnassa julkisia hankintoja koskevien sääntöjen ja periaatteiden mukaisesti. Myös välittävien toimielinten⁽⁹⁾ ja rahasto-osuusrahastojen käyttöönotosta vastaavien hankintaviranomaisten on noudatettava näitä sääntöjä.

Jäsenvaltioiden viranomaisten tai niiden puolesta tehtäviä suorittavien yhteisöjen on julkisia hankintasopimuksia tehdessään noudatettava SEUT-sopimuksen periaatteita, erityisesti tavaroiden vapaan liikkuvuuden, sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden periaatteita sekä muita vastaavia peruseriaatteita, kuten yhdenvertaisen kohtelun, syrjimättömyyden, keskinäisen tunnustamisen, oikeasuhteisuuden ja läpinäkyvyyden periaatteita. Tietyn kynnysarvon ylittävien julkisten sopimusten osalta kansallisia hankintamenettelyjä koordinoidaan, jotta voidaan varmistaa, että periaatteita noudatetaan käytännössä ja että julkiset hankinnat ovat avoimia kilpailulle. Tällaisiin julkisiin sopimuksiin sovelletaan julkisia hankintoja koskevia direktiivejä (direktiivi 2004/18/EY tai 2014/24/EU).

3.1.1 *Valinta direktiivin 2004/18/EY tai direktiivin 2014/24/EU säännösten mukaisesti*

3.1.1.1 Kynnysarvot

Palveluhankintoja koskevien sopimusten osalta direktiivin 2004/18/EY 7 artiklassa ja direktiivin 2014/24/EU 4 artiklassa määritetään kaksi kynnysarvoa, joiden ylityksessä sovelletaan asianmukaista direktiiviä⁽¹⁰⁾:

- Julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten osalta 135 000 euroa, kun sopimuksen tekijänä on direktiivin 2004/18/EY liitteessä IV ja direktiivin 2014/24/EU liitteessä I mainittu keskushallintoviranomainen
- muiden hankintaviranomaisten tekemien tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten osalta 209 000 euroa.

Direktiivin 2004/18/EY 7 artiklan ja direktiivin 2014/24/EU 4 artiklan mukaan kynnysarvoja sovelletaan rahoitusvälineen käyttöönotosta vastaavan yhteisön tarjoamien palvelujen ennakoituun arvoon ilman arvonlisäveroa.

Sopimuksen ennakoidun arvon perusteena on pankkipalvelujen ja muiden rahoituspalvelujen osalta suoritettavat maksut, palkkiot, korot ja muunlaiset korvaukset (direktiivin 2004/18/EY 9 artiklan 8 kohta, direktiivin 2014/24/EU 5 artiklan 13 kohta).

3.1.1.2 *Julkisia hankintamenettelyjä koskevat ohjeet*

”Julkiset hankinnat – ohjeita toimijoille yleisimpien virheiden välttämiseksi julkisissa hankkeissa”⁽¹¹⁾ voi olla hyödyllinen hankintaviranomaisille, vaikka se kattaakin direktiivin 2004/18/EY alaiset hankinnat. Siinä muistutetaan erityistä huomiota vaativista kohdista, joita ovat esimerkiksi tarjouskilpailun soveltamisala, sopivan valintamenettelyn valinta, sopivien poissulkemis-, valinta- ja myöntämisperusteiden määrittäminen (on varottava sekoittamasta näitä toisiinsa), sovellettavien määräaikojen noudattaminen, jotta tarjoajilla on tarpeeksi aikaa valmistella ja jättää tarjouksensa, sekä ilmoitettujen perusteiden pohjalta tehtävän tarjousten arvioinnin asianmukainen dokumentointi.

⁽⁹⁾ Välittävä toimielin määritetään yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 2 artiklan 18 kohdassa seuraavasti: ”julkinen tai yksityinen yhteisö, joka toimii hallinto- tai todentamisviranomaisen alaisuudessa tai joka hoitaa tällaisen viranomaisen puolesta tuensaajien täytäntöönpanotoimiin liittyviä tehtäviä”. Välittävät toimielimet olisi valittava sovellettavien sääntöjen mukaisesti noudattaen myös julkisia hankintoja ja tarvittaessa niihin sovellettavia poikkeuksia koskevia sääntöjä. Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 123 artiklan 6 kohdassa jäsenvaltioille annetaan mahdollisuus nimetä yksi tai useampi välittävä toimielin, joka suorittaa tietyt hallinto- tai todentamisviranomaisen tehtävät kyseisen viranomaisen vastuulla. Tätä säännöstä sovelletaan Euroopan aluekehitysrahastoon, Euroopan sosiaalirahastoon, koheesiorahastoon ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoon. Asetuksen (EU) N:o 1305/2013 66 artiklan 2 kohdassa myönnetään samanlainen mahdollisuus Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastolle säätäen samalla, että hallintoviranomainen on edelleen täysin vastuussa toiselle elimelle siirrettyjen tehtävien tehokkaasta ja moitteettomasta hallinnosta ja täytäntöönpanosta ja että sen on varmistettava, että toinen elin pystyy hankkimaan kaikki tarvittavat tiedot näiden tehtävien hoitamiseksi.

⁽¹⁰⁾ Kynnysarvot tarkastetaan direktiivin 2014/24/EU 6 artiklan mukaisesti kahden vuoden välein.

⁽¹¹⁾ Julkaisutoimisto – ISBN 978-92-79-50323-8 – lopullista versiota ei ole vielä ilmoitettu jäsenvaltioille.

3.1.1.3 Menettelyn valinta

Hankintaviranomaisten olisi päätettävä, mikä hankintamenettely soveltuu parhaiten rahoitusvälineiden käyttöönotosta vastaavien yhteisöjen valintaan.

Erityisen monimutkaisiin hankintoihin julkisia hankintoja koskevissa direktiiveissä annetaan mahdollisuus käyttää erityismenettelyjä, kuten tarjousperusteista neuvottelumenettelyä tai kilpailullista neuvottelumenettelyä (ks. direktiivin 2004/18/EY 28–31 artikla ja direktiivin 2014/24/EU 26 artikla), jolloin tietyissä olosuhteissa menettelyjä voidaan mukauttaa hankintaviranomaisen erityistarpeisiin sopiviksi.

Direktiivin 2014/24/EU 26 artiklan 4 kohdan a alakohdan mukaan jompaakumpaa edellä mainituista menettelyistä voidaan soveltaa *muun muassa* silloin, kun hankintaviranomaisen tarpeita ei voida täyttää mukauttamatta olemassa olevia ratkaisuja ja kun hankintasopimusta ei rakennusurakoiden, tavaroiden tai palvelujen luonteeseen, monitahoisuuteen tai oikeudelliseen ja rahoitukseen muotoon liittyvistä erityisistä syistä tai niihin liittyvien riskien vuoksi voida tehdä ilman edeltäviä neuvotteluja. Hankintaviranomainen arvioi itse, onko sen kohdalla kyse erityisolosuhteista.

Direktiivissä annetaan myös mahdollisuus käyttää samoja menettelyjä, jos hankintamenettely ei ole johtanut tulokseen. Direktiivin 2014/24/EU 26 artiklan 4 kohdan b alakohdan mukaan tarjousperusteista neuvottelumenettelyä tai kilpailullista neuvottelumenettelyä voidaan käyttää myös, jos avoimessa tai rajoitetussa menettelyssä on jätetty vain tarjouksia, jotka eivät vastaa tarjouspyyntöä tai joita ei voida hyväksyä. Tällaisessa tilanteessa ei tarvitse julkaista hankintailmoitusta, jos menettelyyn sisällytetään ainoastaan kaikki sellaiset tarjoajat, jotka täyttävät direktiivin 2014/24/EU 57–64 artiklassa säädetyt perusteet ja jotka ovat aikaisemmassa avoimessa tai rajoitetussa menettelyssä jättäneet hankintamenettelyn muodollisten vaatimusten mukaisen tarjouksen.

3.1.1.4 Puitejärjestelyjen käyttö

Hallintoviranomaiset voivat harkita puitejärjestelyjen tekemistä, jos ne haluavat välttää sopimukseen myöhemmin tehtävät muutokset ja valvoa siirrettävien tehtävien laajuuteen tehtäviä muutoksia ⁽¹²⁾.

Puitejärjestelyjen avulla finanssipalveluja koskevia sopimuksia voidaan hallita jonkin verran joustavammin, sillä ne tarjoavat mahdollisuuden muuttaa palvelujen hankintamääriä hankintaviranomaisen ja/tai edunsaajien tarpeiden mukaan. Rahoitusvälineiden edunsaajien kysynnän määrää ei ole aina helppoa ennakoita, joten puitejärjestelyt voivat tuoda joustavuutta, jota tarvitaan määrien vaihtelun kattamiseen.

On syytä muistaa, että hankintaviranomaisten ei tarvitse antaa kaikkea ennakoitua määrää puitejärjestelyistä johtuvien erillisten sopimusten kautta. Jos puitejärjestelyihin sisältyy useita erityyppisiä rahoitusvälineitä ja osoittautuu, että jokin tietty rahoitusväline soveltuu huonosti lopullisten edunsaajien tarpeisiin, tällaisen välineen käyttöönottoa varten ei tarvitse tehdä erillistä sopimusta.

Samojen edellytysten soveltamisessa eri finanssipalveluihin on se vaara, että toisten finanssipalvelujen hintaa tai laatua koskevat edellytykset vaikuttavat tietyn yksittäisen finanssipalvelun (tai rahoitusvälineen) hintaan tai laatuun, vaikka kyseisten palvelujen (tai välineiden) välillä ei olisikaan olennaista kytköstä. Tästä syystä puitejärjestelyt on suositeltavaa tehdä osina. Näin jokaisen osan hintaa ja laatua voidaan tarkastella erikseen ja sen omista lähtökohdista. Tarjoajat voivat mukauttaa tarjoustensa taloudellisia tai laatua koskevia ehtoja eri osien kesken tarjotakseen kokonaisuudessaan edullisimman hinnan useammille osille tai keskittyä johonkin tiettyyn osaan, johon he pystyvät vastaamaan paremmin.

Ennen tarjouskilpailun käynnistämistä hankintaviranomaisten on syytä analysoida jokaisen finanssipalvelun (tai rahoitusvälineen) tavoite erikseen rahoitusvälineen loppukäyttäjien osalta, jotta voidaan määrittää jokaisen sopimuksen sisältö. Puitejärjestelyiden joustavuuden vuoksi on mahdollista tehdä sopimuksia silloin, kun rahoitusväline vastaa hyvin kysyntään, ja kokeilla, vastaako jokin tietty rahoitusväline tietyn talouselämän alan loppukäyttäjien tarpeita.

Arvioitaessa puitejärjestelyjen ennakoitua arvoa (joka on ilmoitettava hankintailmoituksessa), joka lasketaan puitejärjestelyn puitteissa tehtävien sopimusten ennakoituna yhteenlaskettuna enimmäisarvona ilman arvonnisäveroä, olisi otettava huomioon myös, että rahoitusvälineen käyttöönotosta vastaavan yhteisön hallintokulut voivat kasvaa.

⁽¹²⁾ Ks. direktiivin 2004/18/EY 1 artiklan 5 kohta ja direktiivin 2014/24/EU 33 artikla.

Direktiivin 2014/24/EU 33 artiklan 1 kohdan mukaan puitejärjestelyn enimmäiskesto on neljä vuotta lukuun ottamatta asianmukaisesti perusteltuja poikkeustapauksia, erityisesti puitejärjestelyn kohteesta johtuvia. Direktiivin johdanto-osan 62 kappaleessa selvennetään kuitenkin, että ”vaikka puitejärjestelyyn perustuvat hankintasopimukset onkin tehtävä ennen puitejärjestelyn voimassaolon päättymistä, puitejärjestelyyn perustuvien yksittäisten hankintasopimusten keston ei tarvitse olla sama kuin kyseisen puitejärjestelyn kesto, vaan se voi tarvittaessa olla lyhyempi tai pidempi”.

3.1.1.5 Sopimukseen tehtävät muutokset

Direktiivin 2004/18/EY nojalla sopimukseen voi sovellettavan oikeuskäytännön mukaan tehdä muutoksia vain, jos tästä on tiedotettu kaikille mahdollisille tarjoajille hakuilmoituksessa ja jos alkuperäisissä hankinta-asiakirjoissa on muutosten rahallisesta arvosta riippumatta niitä koskevat selkeät, täsmälliset ja yksiselitteiset tarkistuslausekkeet. Tällöin hankintaviranomainen voi käyttää samaa rahoitusvälineen käyttöönotosta vastaavaa yhteisöä ensimmäisen maksuosuuden jälkeen tehtäviin muutoksiinkin hankinnan ohjeelliseen määrään asti. Jos edellytykset eivät täyty ja hankintaviranomainen tekee sopimukseen merkittäviä muutoksia tekemättä uusia hankintoja, tämä merkitsee alkuperäisten tarjousehtojen muuttamista, mikä olisi läpinäkyvyyden ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteiden vastaista ja siten sääntöjenvastaisuus.

Direktiivin 2014/24/EU mukaan sopimuksia voidaan muuttaa ilman uutta hankintamenettelyä, erityisesti seuraavissa tilanteissa ja direktiivin 72 artiklassa määritettyjen edellytysten täyttyessä:

- jos alkuperäisissä hankinta-asiakirjoissa on muutosten rahallisesta arvosta riippumatta niitä koskevat selkeät ja yksiselitteiset tarkistuslausekkeet, joissa ilmoitetaan mahdollisten muutosten tai vaihtoehtojen soveltamisala ja luonne sekä olosuhteet, joissa lausekkeitä voidaan käyttää. Ne eivät saa koskea muutoksia tai vaihtoehtoja, jotka muuttaisivat hankintasopimuksen tai puitejärjestelyn yleistä luonnetta. Jotta voidaan varautua siihen, että ohjelmasta rahoitusvälineeseen maksettavan rahoitusosuuden määrä kasvaa myöhemmin, hankintaviranomaisen olisi kyseisiä finanssipalveluita hankkiessaan arvioitava ennakkoon, miten paljon rahoitusosuudet voisivat kasvaa ja miten ne vaikuttaisivat sopimuksen ennakoituun arvoon;
- jos alkuperäisen sopimuskumppanin on tarpeen suorittaa lisäpalveluja, jotka eivät sisältyneet alkuperäiseen hankintasopimukseen, ja jos sopimuskumppanin vaihtaminen ei ole mahdollista taloudellisista syistä, ja jos sopimuskumppanin vaihtaminen aiheuttaisi merkittävää haittaa tai kustannusten olennaista päällekkäisyyttä hankintaviranomaiselle. Kyseisen 72 artiklan mukaan hinta ei kuitenkaan saa nousta enemmän kuin 50 prosenttia alkuperäisen hankintasopimuksen arvosta. Jos muutoksia tehdään peräkkäin useampia, tätä rajoitusta on sovellettava kunkin muutoksen arvoon. Tällaisten peräkkäisten muutosten tavoitteena ei saa olla tämän direktiivin kiertäminen;
- jos muutoksen tarve johtuu olosuhteista, joita huolellinen hankintaviranomainen ei voinut ennakoida, muutos ei vaikuta hankintasopimuksen yleiseen luonteeseen ja hinta ei nouse enempää kuin 50 prosenttia alkuperäisen hankintasopimuksen tai puitejärjestelyn arvosta (jos peräkkäisiä muutoksia on useita, sovelletaan edellä mainittuja ehtoja);
- jos sopimuskumppani, jonka kanssa hankintaviranomainen oli alun perin tehnyt hankintasopimuksen, korvataan uudella sopimuskumppanilla seuraavista syistä: i) ensimmäisen kohdan mukainen yksiselitteinen tarkistuslauseke tai vaihtoehto; ii) alkuperäisen sopimuskumppanin asema siirtyy yhtiön rakenneuudistusjärjestelyjen, yritysostojen, sulautumisten ja määräysvallan muutosten tai maksukyvyttömyyden seurauksena kokonaan tai osittain toiselle talouden toimijalle, joka täyttää alun perin vahvistetut laadulliset valintaperusteet edellyttäen, ettei tästä aiheudu muita merkittäviä muutoksia hankintasopimukseen eikä tällä pyritä kiertämään tämän direktiivin soveltamista; tai iii) hankintaviranomainen täyttää itse pääsopimuskumppanin velvoitteet alihankkijoitaan kohtaan, jos tästä mahdollisuudesta säädetään 71 artiklan mukaisesti kansallisessa lainsäädännössä;
- jos muutokset eivät niiden arvosta riippumatta ole merkittäviä ⁽¹³⁾;

⁽¹³⁾ Kyseisen 72 artiklan 4 kohdan mukaan ”hankintasopimukseen tai puitejärjestelyyn sen voimassaoloaikana tehtyä muutosta pidetään merkittävänä muutoksena (...), jos hankintasopimus tai puitejärjestely on sen seurauksena luonteeltaan huomattavasti erilainen alun perin tehtyyn sopimukseen verrattuna. Rajoittamatta 1 ja 2 kohdan soveltamista muutosta pidetään joka tapauksessa merkittävänä, jos yksi tai useampi seuraavista edellytyksistä täyttyy:

- a) muutoksella otetaan käyttöön ehtoja, jotka, jos ne olisivat alun perin kuuluneet hankintamenettelyyn, olisivat mahdollistaneet muiden kuin alun perin valittujen ehdokkaiden osallistumisen menettelyyn tai muun kuin alun perin hyväksytyin tarjouksen hyväksymisen tai jotka olisivat tuoneet hankintamenettelyyn lisää osallistujia;
- b) hankintasopimuksesta tai puitejärjestelystä tulee muutoksen jälkeen taloudellisesti edullisempi sopimuskumppanille sellaisella tavalla, jota alkuperäisessä hankintasopimuksessa tai puitejärjestelyssä ei ollut määritetty;
- c) muutos laajentaa hankintasopimuksen tai puitejärjestelyn soveltamisalaa huomattavasti;
- d) jos sopimuskumppani, jonka kanssa hankintaviranomainen oli alun perin tehnyt hankintasopimuksen, korvataan uudella sopimuskumppanilla muissa kuin 1 kohdan d alakohdassa säädettyissä tapauksissa.”

- jos muutoksen arvo on direktiivissä 2014/24/EU vahvistettuja kynnysarvoja alempi ja 10 prosenttia alkuperäisen palveluhankintasopimuksen arvosta. Muutos ei saa myöskään vaikuttaa hankintasopimuksen tai puitejärjestelyn yleiseen luonteeseen. Jos muutoksia tehdään peräkkäin useampia, arvo arvioidaan peräkkäisten muutosten kumulatiivisen nettoarvon perusteella (jotka eroavat edellisistä).

Päätelmät:

Jos hankintaviranomaiset aikovat lisätä sellaisiin rahoitusvälineisiin maksettujen ohjelman rahoitusosuuksien määrää, joiden käyttöönnotosta vastaa jo valittu yhteisö (esimerkiksi ohjelmakaudella 2007–2013), niiden on tarkistettava huolellisesti, että sopimuksen muuttamista koskevat edellytykset täyttyvät.

Mahdollisten myöhemmässä vaiheessa tapahtuvien ohjelman rahoitusosuuksien kasvamiseen varautumiseksi on suositeltavaa, että hankintaviranomaiset tekevät sopimusmuutosten sijasta puitejärjestelyjä.

3.1.2 Direktiivin kynnysarvojen alle jäävät sopimukset: valinta perussopimuksen periaatteiden mukaisesti

Jos sopimus jää julkisia hankintoja koskevien direktiivien kynnysarvojen alle, rahoitusvälineiden käyttöönnotosta vastaavien yhteisöjen valinnassa on noudatettava perussopimuksen periaatteita, jos sopimukseen liittyy rajat ylittävä intressi.

Perussopimuksen periaatteita ovat tavaroiden vapaa liikkuvuus, sijoittautumisvapaus ja palvelujen vapaa tarjoaminen sekä yhdenvertainen kohtelu, syrjimättömyys, keskinäinen tunnustaminen, läpinäkyvyys ja oikeasuhteisuus.

Komissio on antanut 23. kesäkuuta 2006⁽¹⁴⁾ unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöön pohjautuvan selittävän tiedonannon yhteisön lainsäädännöstä siltä osin kuin se koskee sopimuksia, jotka eivät kuulu tai kuuluvat vain osittain julkisia hankintoja koskevien direktiivien soveltamisalaan, jossa hahmotellaan näistä periaatteista johtuvia vaatimuksia.

Unionin tuomioistuimen mukaan yhdenvertaisen kohtelun ja syrjimättömyyden periaatteiden sisältönä on taata kaikkien potentiaalisten tarjoajien eduksi se, että hankinnasta ilmoitetaan asianmukaisessa laajuudessa, minkä ansiosta palveluhankinnat avautuvat kilpailulle. Läpinäkyvyysvaatimus merkitsee, että toisessa jäsenvaltiossa olevilla talouden toimijoilla on oltava pääsy hankintasopimusta koskeviin tietoihin ennen sen antamista, jotta ne voivat halutessaan ilmaista kiinnostuksensa sopimusta kohtaan.

Tämän edellytyksenä on, että sopimuksesta on ennen sen antamista saatavana riittävästi tietoa. Hankintaviranomaisen olisi julkaistava ilmoitus, jotta hankintasopimus on avoin kilpailulle. Hankintayksiköt päättävät itse, mikä väline sopii parhaiten hankintasopimuksista tiedottamiseen.

Direktiivien kynnysarvojen alle jääviin sopimuksiin, joihin liittyy rajat ylittävä intressi, sovelletaan perussopimuksen periaatteista johtuvia velvoitteita. Hankintayksiköiden on arvioitava kulloistenkin olosuhteiden perusteella, liittyykö sopimukseen rajat ylittävä intressi. Tällaisia voivat olla esimerkiksi sopimuksen asiasisältö, kyseessä olevan hankintasopimuksen arvon huomattavuus yhdessä rakennusurakan toteuttamispaikan tai hankintasopimuksen⁽¹⁵⁾ teknisten ominaispiirteiden kanssa ja kyseisen alan erikoispiirteet (markkinoiden koko ja rakenne, liiketoimintakäytännöt jne.).

3.2 EIP:n nimeäminen

EIP on yksi yhteisiä säännöksiä koskevassa asetuksessa mainituista yhteisöistä, joille hallintoviranomaiset voivat antaa tehtäväksi rahoitusvälineiden käyttöönnoton (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 38 artiklan 4 kohdan b alakohdan i alakohta).

Koska jäsenvaltioiden ja EIP:n suhde on säädetty primäärilainsäädännössä⁽¹⁶⁾, EIP:n sääntömääräiseen toimintaan ei voida soveltaa muita kuin EU:n primäärioikeuteen kuuluvia, EIP:n toimintaa koskevia sääntöjä ja ehtoja. Tämän vuoksi julkisia hankintoja koskevien direktiivien (jotka ovat johdettua oikeutta) säännöksiä ei sovelleta toimeksiantoihin, jotka koskevat hallintoviranomaisten ja EIP:n välisiä sopimuksia rahoitusvälineiden hallinnosta. Tällaiset sopimukset voidaan tehdä suoraan EIP:n kanssa.

Kun hallintoviranomainen antaa EIP:lle suoraan sopimuksen rahasto-osuusrahaston käyttöönnotosta, EIP valitsee rahoitusvälineiden käyttöönnotosta vastaavat rahoituksenvälittäjät sen omia sisäisiä sääntöjä ja menettelyjä soveltaen. Koska EIP:n toimintaan sovelletaan perussopimuksen määräyksiä, sen on noudatettava perussopimuksen periaatteita.

⁽¹⁴⁾ Yleinen tuomioistuin on vahvistanut komission tulkinna asiassa T-258/06, Saksan liittotasavalta v. Euroopan komissio, 20. toukokuuta 2010 antamassaan tuomiossa.

⁽¹⁵⁾ Asia C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL v. Spitalul Județean de Urgență Alba Iulia, 20 kohta. Rajan läheisyys voi jopa arvoltaan vähäisiin hankintasopimuksiin liittyä selvä rajat ylittävä intressi (yhdistetyt asiat C-147/06 ja C-148/06, SECAP SpA (C-147/06) ja Santorso Soc. coop. arl (C-148/06), v. Comune di Torino, 31 kohta).

⁽¹⁶⁾ Ks. SEUT-sopimuksen 175 artikla.

Lisäksi delegoidun asetuksen 7 artiklan 3 kohdassa säädetään, että kun EIP siirtää käyttöönottoon liittyviä tehtäviä rahoituksenvälittäjille, sen on varmistettava, että kyseinen rahoituksenvälittäjä täyttää kyseisen säännöksen mukaiset vaatimukset (ks. jäljempänä 3.7 kohta).

Päätelmät:

Hallintoviranomaiset, välittävät toimielimet ja rahasto-osuusrahastojen käyttöönotosta vastaavat hankintaviranomaiset voivat tehdä EIP:n kanssa sopimuksia suoraan eli ilman kilpailumenettelyä ⁽¹⁷⁾ rahoitusvälineiden käyttöönotosta.

3.3 **EIR:n nimeäminen**

EIR:n perusti vuonna 1994 EIP:n valtuusto (joka edustaa jäsenvaltioita) EU:n primaarioikeuteen perustuvalla säädöksellä ⁽¹⁸⁾. Säädöksellä, joka on perussopimuksen liite, EIP:n perussääntöön lisättiin 30 artikla, jolla valtuustolle annettiin toimivaltuudet Euroopan investointirahaston perustamiseksi ja sen perussäännön hyväksymiseksi. Kyseisen artiklan (joka on sittemmin korvattu EIP:n tytäryhteisöiden perustamista koskevalla yleisellä artiklalla, EIP:n perussääntöä koskevan pöytäkirjan N:o 5 nykyisellä 28 artiklalla) nojalla EIR:llä on samanlainen oikeushenkilön oikeuskelpoisuus ja taloudellinen itsenäisyys kuin EIP:llä.

EIR:n tehtäväksi on määritelty sen perussäännön 2 artiklassa toteuttaa Euroopan unionin tavoitteita tarjoamalla takuita ja hankkimalla osuuksia yrityksistä. EIR voi toteuttaa myös muita näihin tehtäviin liittyviä tai niistä johtuvia toimenpiteitä.

EIP:n kannalta EIR:n asemaa kuvaa tiivis yhteys Euroopan unionin tavoitteisiin. EIR:n tehtävänä on edistää osaltaan unionin tavoitteita ja tehtäviä toteuttamalla unionin päämääriin liittyviä tehtäviä.

Yhteisistä säännöksistä annetun asetuksen 2 artiklan 23 kohdan mukaan EIP:llä tarkoitetaan asetuksessa Euroopan investointipankkia, Euroopan investointirahastoa tai mitä tahansa (muuta) Euroopan investointipankin tytäryhteisöä. EIR on siten myös yksi yhteisiä säännöksiä koskevassa asetuksessa mainituista yhteisöistä, joille hallintoviranomaiset voivat antaa tehtäväksi rahoitusvälineiden käyttöönoton (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 38 artiklan 4 kohdan b alakohdan i alakohta).

EIR:n erityisaseman vuoksi hallintoviranomainen voi tehdä sen kanssa suoraan rahoitusvälineiden hallintaa koskevia sopimuksia.

Kun hallintoviranomainen antaa EIR:lle suoraan sopimuksen rahasto-osuusrahaston käyttöönotosta, EIR valitsee rahoitusvälineiden käyttöönotosta vastaavat rahoituksenvälittäjät sen omia sisäisiä sääntöjä ja menettelyjä soveltaen. Koska EIR:n toimintaa sovelletaan perussopimuksen määräyksiä, sen on noudatettava perussopimuksen periaatteita.

Lisäksi delegoidun asetuksen 7 artiklan 3 kohdassa säädetään, että kun EIR siirtää käyttöönottoon liittyviä tehtäviä rahoituksenvälittäjille, sen on varmistettava, että kyseinen rahoituksenvälittäjä täyttää kyseisen säännöksen mukaiset vaatimukset (ks. jäljempänä 3.7 kohta).

Päätelmät:

Hallintoviranomaiset, välittävät toimielimet ja rahasto-osuusrahastojen käyttöönotosta vastaavat hankintaviranomaiset voivat tehdä EIR:n kanssa sopimuksia suoraan eli ilman kilpailumenettelyä ⁽¹⁹⁾ rahoitusvälineiden käyttöönotosta.

3.4 **Kansainvälisen rahoituslaitoksen nimittäminen**

Hallintoviranomaiset voivat harkintansa mukaan siirtää rahoitusvälineen käyttöönoton kansainväliselle rahoituslaitokselle yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 38 artiklan 4 kohdan b alakohdan ii alakohdan mukaisesti.

Yhteisiä säännöksiä koskevassa asetuksessa ei ole kansainvälisen rahoituslaitoksen määritelmää. Kansainväliset rahoituslaitokset voidaan määrittää rahoituslaitoksiksi, jotka on perustettu vähintään kahden maan tekemällä hallitustenvälisellä sopimuksella ja joiden tavoitteena on tarjota rahoitustukea taloudellista ja sosiaalista kehittämistoimintaa varten. Rahoituslaitosten omistajat tai sidosryhmät ovat yleensä kansallisia hallintoelimiä, mutta ne voivat olla myös kansainvälisiä järjestöjä ja/tai muita organisaatioita.

Hallintoviranomainen voi siirtää rahoitusvälineen käyttöönottoon liittyvät tehtävät suoraan kansainväliselle rahoituslaitokselle, jos hallintoviranomaisen nimittänyt jäsenvaltio ⁽²⁰⁾ on kansainvälisen rahoituslaitoksen jäsen ja jos siirrettävät tehtävät kuuluvat laitoksen sääntömääräisiin tehtäviin. Tämä on mahdollista samoin ehdoin myös välittävälle toimielimelle ja rahasto-osuusrahastojen käyttöönotosta vastaaville hankintaviranomaisille.

⁽¹⁷⁾ Kuten delegoidun asetuksen 13 artiklan 6 kohdassa todetaan, kilpailumenettelyn puuttuessa sovelletaan hallintokustannusten ja -palkkioiden 13 artiklassa säädettyjä kynnysarvoja.

⁽¹⁸⁾ Euroopan investointipankin perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan muuttamisesta annettu säädös, jolla Euroopan investointipankin valtuustolle annetaan toimivaltuudet Euroopan investointirahaston perustamiseen, EYVL L 173, 7.7.1994, s. 14.

⁽¹⁹⁾ Kuten delegoidun asetuksen 13 artiklan 6 kohdassa todetaan, kilpailumenettelyn puuttuessa sovelletaan hallintokustannusten ja -palkkioiden 13 artiklassa säädettyjä kynnysarvoja.

⁽²⁰⁾ Euroopan alueellista yhteistyötä koskevissa ohjelmissa kyseessä on se jäsenvaltio, jonne hallintoviranomainen on sijoittunut.

Kansainvälistä rahoituslaitosta (paitsi EIP:n ja EIR:n ollessa kyseessä) nimitettäessä hallintoviranomaisten on varmistettava, että laitos täyttää delegoidun asetuksen 7 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetyt valintaperusteet.

Kun hallintoviranomainen on siirtänyt rahasto-osuusrahaston käyttöönottoon liittyvät tehtävät kansainväliselle rahoituslaitokselle, kansainvälinen rahoituslaitos voi päättää antaa rahoitusvälineiden käyttöönoton rahoituksenvälittäjille. Kansainvälisen rahoituslaitoksen rahoituksenvälittäjien valinta tapahtuu kansainvälisen rahoituslaitoksen sääntöjen mukaan.

Lisäksi delegoidun asetuksen 7 artiklan 3 kohdassa säädetään, että kun kansainvälinen rahoituslaitos siirtää käyttöönottoon liittyviä tehtäviä rahoituksenvälittäjille, sen on varmistettava, että kyseinen rahoituksenvälittäjä täyttää kyseisen säännöksen mukaiset vaatimukset (ks. jäljempänä 3.7 kohta).

Päätelmät:

Hallintoviranomaiset voivat antaa suoraan eli ilman kilpailumenettelyä⁽²¹⁾ toimeksiantoja sellaiselle kansainväliselle rahoituslaitokselle, jossa jäsenvaltio on jäsenenä, jos toimeksianto liittyy rahoitusvälineiden hallintaan ja jos siirretyt tehtävät kuuluvat laitoksen lakisääteisiin tehtäviin.

3.5 **Sidosyksikölle myöntäminen**

Pelkästään se, että molemmat sopimusosapuolet ovat viranomaisia, ei sulje pois hankintaa koskevien sääntöjen soveltamista.

Julkisia hankintoja koskevien sääntöjen soveltaminen ei saa rajoittaa viranomaisten vapautta suorittaa niille uskottuja julkisen palvelun tehtäviä omilla resursseillaan, mihin kuuluu mahdollisuus hyödyntää sidosyksikköjen palveluja.

Hallintoviranomainen voi harkintansa mukaan siirtää rahoitusvälineen käyttöönoton sidosyksikölle⁽²²⁾. Tämä on mahdollista myös välittävälle toimielimille ja rahasto-osuusrahastojen käyttöönotosta vastaaville hankintaviranomaisille, jos edellä mainitut edellytykset täyttyvät.

Ennen direktiivin 2014/24/EU voimaantuloa hankintaviranomaisen omistuksessa ja määräysvallassa olevien elinten ("sidosyksikköjen") kanssa suoraan tehtävien sopimusten edellytykset olivat oikeuskäytännön määrittelemiä.

Ilman kilpailumenettelyä tehtävien sopimusten edellytyksiä on sen jälkeen määritelty ja laajennettu direktiivillä 2014/24/EU. Näiden edellytysten täytyminen on arvioitava huolellisesti tapauskohtaisesti.

Sidosyksikkö nimitettäessä on varmistettava, että delegoidun asetuksen 7 artiklassa säädetyt edellytykset täyttyvät.

3.5.1 *Sidosyksikölle siirtämistä koskevat ehdot ovat voimassa siihen asti, kunnes direktiivi 2014/24/EU saatetaan osaksi lainsäädäntöä, tai 18. päivään huhtikuuta 2016, sen mukaan, kumpi on aiempi.*

Oikeuskäytännön niin salliessa voi hankintaviranomaisen asemassa oleva viranomainen päättää, että se ei suorita sille annettuja yleisen edun mukaisia tehtäviä omilla hallinnollisilla, teknisillä ja muilla voimavaroilla, se voi antaa tällaisten tehtävien suorittamisen muille yksiköille ilman tarjouskilpailua, kun i) yksiköt ovat 100-prosenttisesti julkisessa omistuksessa, ii) se käyttää kyseisissä yksiköissä määräysvaltaa samalla tavoin kuin se käyttää määräysvaltaa omissa toimipaikoissaan ja iii) kyseiset yksiköt harjoittaa pääosaa toiminnastaan sen hankintaviranomaisen tai niiden hankintaviranomaisten kanssa, joiden määräysvallassa se on.

3.5.1.1 Kokonaan julkista omistusta koskevat edellytykset

Ensimmäisen edellytyksen osalta vaaditaan, että yksikkö on kokonaan julkisessa omistuksessa.

3.5.1.2 Samanlaista määräysvaltaa koskevat ehdot

Hankintaviranomaisella on käytettävä kyseisessä yksikössä määräysvaltaa samalla tavoin kuin se käyttää määräysvaltaa omissa toimipaikoissaan. Määräysvaltaa voidaan käyttää yksinään tai yhteisesti⁽²³⁾.

⁽²¹⁾ Kuten delegoidun asetuksen 13 artiklan 6 kohdassa todetaan, kilpailumenettelyn puuttuessa sovelletaan hallintokustannusten ja -palkkioiden 13 artiklassa säädetyjä kynnysarvoja.

⁽²²⁾ Mikäli sidosyksikölle siirtämisen edellytykset täyttyvät, se voi sallia sopimuksen antamisen suoraan yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 38 artiklan 4 kohdan b alakohdan ii alakohdassa tarkoitetuille jäsenvaltiossa perustetuille rahoituslaitoksille, joiden tavoitteena on yleisen edun edistäminen julkisen viranomaisen valvonnassa, ja yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 38 artiklan 4 kohdan b alakohdan iii alakohdassa tarkoitetuille julkis- tai yksityisoikeudellisille yhteisöille.

⁽²³⁾ On vaikea kuvitella tilannetta, jossa hankintaviranomainen käyttäisi sidosyksikössä tosiasiallista määräysvaltaa omistamatta siitä edes osaa.

Hankintaviranomaisen käsite

Määräysvallan käyttäjän on oltava direktiivin 2014/24/EU 1 artiklan 1 kohdan mukainen, direktiivin liitteessä I mainittu hankintaviranomainen. Tosiasiallinen määräysvallan peruste täyttyy silloin, kun esimerkiksi jokin ministeriön osasto haluaa tehdä sopimuksen suoraan valtion sellaisen sidosyksikön kanssa, johon saman ministeriön toisella osastolla on tosiasiallinen määräysvalta, koska se on edustettuna sidosyksikön hallintorakenteissa. Peruste ei kuitenkaan täyty esimerkiksi seuraavissa tilanteissa:

- kun ministeriön keskusyksikkö haluaa tehdä sopimuksen suoraan valtion sellaisen sidosyksikön kanssa, johon toisen ministeriön keskusyksiköllä on tosiasiallinen määräysvalta, koska se on edustettuna sidosyksikön hallintorakenteissa
- kun aluehallinnon ministeriön keskusyksikkö haluaa tehdä sopimuksen suoraan valtion sellaisen sidosyksikön kanssa, johon valtionhallinnon ministeriöllä on tosiasiallinen määräysvalta, koska se on edustettuna sidosyksikön hallintorakenteissa.

Samanlainen määräysvalta:

Vakiintuneen oikeuskäytännön⁽²⁴⁾ mukaan kyseessä on samanlainen määräysvalta, kun hankintaviranomainen käyttää kyseisessä sidosyksikössä määräysvaltaa, jolla se voi vaikuttaa sidosyksikön päätöksiin. Hankintaviranomaisen ei tarvitse harjoittaa ratkaisevaa määräysvaltaansa käytännössä, vaan riittää, että viranomaisen on mahdollista harjoittaa sellaista valtaa.

Harjoitettavan vallan on oltava luonteeltaan sellaista, että sillä voidaan vaikuttaa sekä kyseisen yksikön strategiaan tavoitteisiin että sen merkittäviin päätöksiin⁽²⁵⁾. Toisin sanoen hankintaviranomaisella on oltava mahdollisuus käyttää sidosryhmään rakenteellista ja toiminnallista määräysvaltaa. Siihen ei välttämättä tarvita päivittäiseen toimintaan vaikuttamista⁽²⁶⁾.

Samanlaisen määräysvallan ehto täyttyy, jos hankintaviranomainen on osallisena yksikön hallintoneuvostossa tai hallituksessa (esimerkiksi pk-yrityksen tukemiseen keskittyneessä pankissa tai kehityspankissa) ja sen on mahdollista harjoittaa ratkaisevaa päätösvaltaa sekä kyseisen yksikön strategiaan tavoitteisiin että sen merkittäviin päätöksiin.

Sen määrittämiseksi, voiko hankintaviranomainen harjoittaa ratkaisevaa päätösvaltaa yksikön strategiaan tavoitteisiin ja merkittäviin päätöksiin, unionin tuomioistuin tarkastelee, i) onko yksikössä yksityistä pääomaa, ii) mikä on yksikön päätöksentekuelinten koostumus ja iii) missä määrin sen johtokunnalla on valtuuksia⁽²⁷⁾.

Unionin tuomioistuimen mukaan yksityisen yrityksen osakkuus – jopa vähemmistöosakkuus – sellaisessa yhtiössä, jossa myös kyseinen hankintaviranomainen on mukana, sulkee pois sen, että kyseinen hankintaviranomainen voisi valvoa kyseistä yhtiötä vastaavalla tavalla kuin se valvoo omia toimipaikkojaan⁽²⁸⁾.

Kuitenkin jos sopimuksen myöntävä hankintaviranomainen omistaa joko yksin tai yhdessä muiden viranomaisten kanssa kokonaan yhtiön osakepääoman, voi olla osoitus – ei kuitenkaan ratkaiseva – siitä, että kyseisellä hankintaviranomaisella on tähän yhtiöön vastaava määräysvalta kuin sillä on omiin yksikköihinsä⁽²⁹⁾.

Se seikka, että päätöksentekuelimet koostuvat yhteistyöhön osallistuvien hankintaviranomaisten edustajista, osoittaa, että yksikkö on hankintaviranomaisten määräysvallan alainen ja että hankintaviranomaiset voivat harjoittaa ratkaisevaa päätösvaltaa sekä sen strategiaan tavoitteisiin että sen merkittäviin päätöksiin.

On tarkasteltava, missä määrin valtuustolla on valtuuksia, jotta voidaan määrittää, onko yksikkö markkinasuuntautunut ja onko se siinä määrin riippumaton, että siihen liittyvien hankintaviranomaisten harjoittama määräysvalta olisi epävarmaa.

Tässä on otettava huomioon myös yhtiön oikeudellinen muoto, sillä tietyn muotoiset yhtiöt voivat toimia päämääriensä mukaisesti osakkaista riippumatta.

Jos yksikön yhtiöjärjestyksessä määrätään, että yksikkö ajaa omistajiensa etua ja että se ei aja muiden kuin siihen liittyvien hankintaviranomaisten etuja, tämän katsotaan olevan osoitus siitä, että hankintaviranomainen harjoittaa siinä samanlaista määräysvaltaa kuin omissa toimipaikoissaan.

Jos hankintaviranomaisilla on sääntömääräisten elintensä kautta määräysvaltaa yksikön päätöksiin, voidaan katsoa, että kyseisillä hankintaviranomaisilla on mahdollisuus harjoittaa yksiköissä samanlaista määräysvaltaa kuin omissa toimipaikoissaan.

⁽²⁴⁾ Asia C-107/98, Teckal.

⁽²⁵⁾ Asia C-458/03, Parking Brixen, 63–70 kohta, asia C-340/04, Carbotermo, 38 kohta, asia C-324/07, Coditel Brabant, 28 kohta ja asia C-573/07, Sea, 65 kohta.

⁽²⁶⁾ Asia C-182/11 ja C-183/11, Econord SpA v. Comune di Cagno, Comune di Varese, Comune di Solbiate Comune di Varese, 27 kohta.

⁽²⁷⁾ Asia C-324/07, Coditel Brabant SA v. Commune d'Uccle ja Région de Bruxelles-Capitale, 29 kohta.

⁽²⁸⁾ Asia C-26/03, Stadt Halle ja RPL Lochau, 49 kohta.

⁽²⁹⁾ Asia C-340/04, Carbotermo ja Consorzio Alisei, 37 kohta, ja asia C-295/05, Asemfo, Kok. 2007, s. I-2999, 57 kohta.

Määräysvallan on oltava tosiasiallista ⁽³⁰⁾. Määräysvalta, joka koostuu pääasiassa toimintavapaudesta, joka yhtiöoikeudessa myönnetään osakkaiden enemmistölle, ei riitä, sillä tällöin hankintaviranomaisen valtuuksia vaikuttaa kyseisten yhtiöiden päätöksiin on rajoitettu huomattavasti ⁽³¹⁾.

Määräysvaltaa voidaan käyttää yksinään tai yhteisesti:

Määräysvaltaa ei välttämättä tarvitse käyttää yksin: sen yhteinen käyttö on sallittua. Oikeuskäytännön mukaan tapauksissa, joissa yksikkö on usean hallintoviranomaisen yhteisessä omistuksessa, kyseiset viranomaiset voivat harjoittaa yhdessä samanlaista määräysvaltaa, eikä sen kannalta ole välttämätöntä, että niistä jokainen käyttäisi määräysvaltaa yksin. Päätökset voidaan tarvittaessa tehdä enemmistöpäätöksellä ⁽³²⁾.

Tuomioistuini totesi, että tietyissä olosuhteissa hankintaviranomaisen harjoittamaan määräysvaltaan liittyvä edellytys voi täytyä jo silloin, kun viranomaisella on vain 0,25 prosenttia julkisen yrityksen pääomasta ⁽³³⁾. Yhteinen määräysvalta on mahdollista silloinkin, kun osakkuus on hyvin pieni, jos osakkuuteen liittyvät oikeudet riittävät siihen, että osakkaat voivat harjoittaa yhdessä tosiasiallista määräysvaltaa ⁽³⁴⁾.

Jos hallintoviranomainen, välittävä toimielin tai hankintaviranomaisen asemassa oleva rahasto-osuusrahaston käyttöönosta vastaava elin ovat edustettuina useamman julkisen omistajan yhteisomistuksessa ja määräysvallassa olevassa päätöksentekolimessä, on tutkittava, onko niillä yhteistä määräysvaltaa elimeen.

3.5.1.3 Edellytys, että pääosa yksikön toiminnasta on suoritettava määräysvaltaa käyttävän viranomaisen tai viranomaisten puolesta

Yksikön on harjoitettava pääosaa toiminnastaan määräysvaltaa käyttävän hankintaviranomaisen tai -viranomaisten puolesta eli suorittaen määräysvaltaa käyttävän hankintaviranomaisen tai muiden kyseisen hankintaviranomaisten määräysvallassa olevien oikeushenkilöiden niille siirtämiä tehtäviä, riippumatta siitä, kenen hyväksi sopimus toteutetaan. Unionin tuomioistuini ei tähän mennessä ole määrittänyt prosenttiosuutta, jonka katsottaisiin merkitsevän pääosaa yksikön toiminnasta ⁽³⁵⁾.

Jos yksikkö ei ole ainoastaan hankintaviranomaisen omistuksessa ja määräysvallassa, edellytys, että yksikön on harjoitettava pääosaa toiminnastaan määräysvaltaa käyttävän hankintaviranomaisen tai -viranomaisten puolesta, täyttyy siinäkin tapauksessa, että sidosyksikkö ei sopimuksen tekohetkellä suorita erityisesti hallintoviranomaisen sille siirtämiä tehtäviä, mutta olennainen osa kyseisen yksikön toiminnasta koostuu muiden sellaisten viranomaisten sille siirtämistä tehtävistä, jotka harjoittavat siinä määräysvaltaa.

Päätelmät:

Hallintoviranomainen, välittävä toimielin tai hankintaviranomaisen asemassa oleva rahasto-osuusrahastojen käyttöönosta vastaa elin voi edellä mainittujen edellytysten täytyessä siirtää rahoitusvälineen käyttöönottoon liittyviä tehtäviä yksikölle, joka on 100-prosenttisesti julkisessa omistuksessa (esimerkiksi kehityspankki) ja jossa sillä on samanlaista määräysvaltaa kuin sen omissa toimipisteissä, edellyttäen, että yksikkö harjoittaa pääosaa toiminnastaan määräysvaltaa käyttävän hankintaviranomaisen tai -viranomaisten puolesta. Sidosyksikköjen rahoituksenvälittäjien valinnassa on noudatettava julkisia hankintoja koskevia sääntöjä ja periaatteita, jos sidosyksiköt ovat itsekin hankintaviranomaisia.

3.5.2 Edellytykset sopimuksen antamiselle sidosyksikölle direktiivin 2014/24/EU täytäntöönpanon (direktiivin 2014/24/EU 12 artikla) tai 18. huhtikuuta 2016 jälkeen

Direktiivin 2014/24/EU 12 artiklan mukaan hankintaviranomainen voi tehdä hankintasopimuksia määräysvallassa olevan oikeushenkilön kanssa, edellyttäen, että seuraavat kaikki kolme edellytystä täyttyvät.

⁽³⁰⁾ Asia C-324/07, Coditel Brabant SA v. Commune d'Uccle ja Région de Bruxelles-Capitale, 54 kohta.

⁽³¹⁾ Asia C-458/03, Parking Brixen, 69 kohta ja asia C-340/04, Carbotermo, 39 kohta. Tarkasteltavana olevassa tapauksessa unionin tuomioistuini katsoi, että määräysvalta ei ole samanlaista kuin hankintaviranomaisen omissa toimipaikoissa käytetty määräysvalta, kun yhtiön yhtiöjärjestyksessä ei hankintaviranomaiselle myönnetä minkäänlaista määräysvaltaa tai erityisiä äänioikeuksia, joilla se voisi rajoittaa yhtiön hallituksen vapautta toimia yhtiön tavanomaisissa ja poikkeuksellisissa hallintotehtävissä mahdollisimman itsenäisesti, ja jos hankintaviranomainen vaikuttaa yksikön päätöksiin holdingyhtiön välityksellä, sillä tällaisen välittäjän välintulo saattaa joissain tapauksissa heikentää hankintaviranomaisen mahdollisesti käyttämää määräysvaltaa osakeyhtiössä pelkästään sen vuoksi, että sillä on yhtiön osakkeita.

⁽³²⁾ Asia C-324/07, Coditel Brabant SA v. Commune d'Uccle, Région de Bruxelles-Capitale, 54 kohta.

⁽³³⁾ Asia C-295/05, Asemfo, 56–61 kohta.

⁽³⁴⁾ Asia C-182/11, Econord SpA v. Comune di Cagno, 33 kohta.

⁽³⁵⁾ Voidaan kuitenkin todeta, että unionin tuomioistuini on pitänyt 90 prosentin osuutta sellaisena (ks. asia C-295/05, Asemfo, 63 kohta).

3.5.2.1 Sidosyksikön omistusta koskeva edellytys

Määräysvallan alaisessa oikeushenkilössä ei saa olla suoria yksityisiä pääomaosuuksia lukuun ottamatta perussopimusten mukaisia kansallisissa säännöksissä vaadittuja yksityisen pääomaosuuden muotoja ilman määräysvaltaa ja ilman suojaamista, jotka eivät vaikuta ratkaisevasti määräysvallan alaisen oikeushenkilön päätöksiin.

Perussopimusten mukainen yksityisen pääomaosuuden muoto ilman määräysvaltaa ja ilman suojaamista tarkoittaa yksityistä osuutta, johon on päädytty avoimella ja syrjimättömällä menettelyllä⁽³⁶⁾ perussopimuksen periaatteiden mukaisesti.

Sidosyksikön palveluita käyttävän hankintaviranomaisen ei tarvitse omistaa osuuksia kyseisestä yksiköstä, jos yksikkö on 100-prosenttisesti julkisessa omistuksessa, viranomaisella on määräysvalta sidosyksikössä (ks. edellä 3.5.2.2 kohta) ja toimintaa koskevat edellytykset (ks. edellä 3.5.2.3 kohta) täyttyvät⁽³⁷⁾.

3.5.2.2 Edellytys, joka koskee hankintaviranomaisten määräysvaltaa sidosyksikössä

Hankintaviranomaisella on oltava kyseiseen oikeushenkilöön samanlaista määräysvaltaa kuin mitä sillä on sen omiin yksikköihin. Direktiivin 12 artiklan 1 kohdassa on kodifioitu oikeuskäytännössä todetut perusteet, ja sen mukaan hankintaviranomaisen katsotaan käyttävän tällaista määräysvaltaa, jos se käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa määräysvallan alaisen oikeushenkilön strategisiin tavoitteisiin ja tärkeisiin päätöksiin. Tässä on sen vuoksi merkitystä sillä, katsotaanko hankintaviranomaisella olevan päätösvaltaa sekä edellä 3.5.1.2 kohdassa tarkoitettun yksikön strategisiin tavoitteisiin että sen merkittäviin päätöksiin.

Tällaista määräysvaltaa voi käyttää myös jokin toinen oikeushenkilö, joka on itsekin hankintaviranomaisen samanlaisen määräysvallan (12 artiklan 1 kohta) tai yhteisen määräysvallan alaisena, jos direktiivin 12 artiklan 3 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät⁽³⁸⁾.

Yhteisen määräysvallan tapauksia lukuun ottamatta julkisten hankintasopimusten antaminen on mahdollista myös silloin, kun määräysvallan alainen oikeushenkilö, joka on hankintaviranomainen, tekee sopimuksen tätä määräysvaltaa käyttävän hankintaviranomaisen kanssa tai saman hankintaviranomaisen määräysvallan alaisen toisen oikeushenkilön kanssa edellyttäen, että oikeushenkilössä, jonka kanssa hankintasopimus tehdään, ei ole suoria yksityisiä pääomaosuuksia lukuun ottamatta perussopimusten mukaisia kansallisissa säännöksissä vaadittuja yksityisen pääomaosuuden muotoja ilman määräysvaltaa ja ilman suojaamista, jotka eivät vaikuta ratkaisevasti määräysvallan alaisen oikeushenkilön päätöksiin (ks. direktiivin 12 artiklan 2 kohta).

3.5.2.3 Määräysvaltaa käyttävien hallintoviranomaisten toiminnan valvonta

Määräysvallan alaisen oikeushenkilön toiminnasta yli 80 prosenttia on harjoitettava suorittaen määräysvaltaa käyttävän hankintaviranomaisen tai muiden kyseisen hankintaviranomaisten määräysvallassa olevien oikeushenkilöiden niille siirtämiä tehtäviä, riippumatta siitä, kenen hyväksi sopimus toteutetaan. Direktiivin 2014/24/EU 12 artiklan 5 kohdan mukaan toimintojen prosenttiosuutta määriteltäessä on otettava huomioon sopimuksen tekemistä edeltävien kolmen vuoden keskimääräinen kokonaisliikevaihto tai jokin asianmukainen vaihtoehtoinen toimintaan perustuva määrä, kuten asianomaiselle oikeushenkilölle tai hankintaviranomaiselle aiheutuneet kustannukset palvelujen, tavaroiden ja rakennusrakoiden osalta.

Jos asianomaisen oikeushenkilön tai hankintaviranomaisen perustamisajankohdan tai toiminnan aloittamisen ajankohdan tai toiminnan uudelleenjärjestämisen vuoksi liikevaihtoa tai vaihtoehtoista toimintaan perustuvaa määrää, kuten kustannuksia, ei ole joko saatavilla kolmelta edeltävältä vuodelta tai niillä ei ole enää merkitystä, riittää, että toiminnan mittaus osoitetaan todennäköiseksi erityisesti esittämällä tietoja tulevasta liiketoiminnasta.

⁽³⁶⁾ Ks. asia C-64/08, Engelmann, 50 kohta, ja asia C-25/14, UNIS, 39 kohta, jossa muistutetaan, että vaikka avoimuusvelvoite ei välttämättä edellytäkään tarjouspyynnön esittämistä, se edellyttää riittävää julkisuutta, minkä ansiosta hankintamenettely saadaan yhtäältä avattua kilpailulle ja toisaalta sen puolueettomuutta voidaan valvoa.

⁽³⁷⁾ On vaikea kuvitella tilannetta, jossa hankintaviranomainen käyttäisi sidosyksikössä tosiasiallista määräysvaltaa omistamatta siitä edes osaa.

⁽³⁸⁾ Direktiivin 2014/24/EU 12 artiklan 3 kohdan mukaan määräysvallan katsotaan olevan yhteistä seuraavien edellytysten täytyessä:

- i) määräysvallan alaisen oikeushenkilön päätöksentekuelimet koostuvat kaikkien määräysvallan käyttöön osallistuvien hankintaviranomaisten edustajista. Yksittäiset edustajat voivat edustaa useita tai kaikkia osallistuvia hankintaviranomaisia;
- ii) kyseiset hankintaviranomaiset voivat yhdessä käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa määräysvallan alaisen oikeushenkilön strategiaan tavoitteisiin ja tärkeisiin päätöksiin; ja
- iii) määräysvallan alainen oikeushenkilö ei aja sellaisia etuja, jotka poikkeaisivat määräysvaltaa käyttävien hankintaviranomaisten eduista.

Jäsenvaltiot voivat soveltaa kumpaakin menetelmää. Käytettäessä keskimääräiseen kokonaisliikevaihtoon pohjautuvaa menetelmää, liikevaihdossa olisi huomioitava yksikön (esimerkiksi kehitys pankin tai pk-yrityksiä tukevan pankin) koko toiminta, ja toiminnasta yli 80:ta prosenttia on harjoitettava suorittaen määräysvaltaa käyttävän hankintaviranomaisen tai muiden kyseisen hankintaviranomaisten määräysvallassa olevien oikeushenkilöiden niille siirtämiä tehtäviä.

Jos hallintoviranomainen tai välittävä toimielin nimittää sidosyksikön rahasto-osuusrahaston käyttöön otosta vastaavaksi elimeksi ja kyseinen elin on hankintaviranomainen, johon sovelletaan julkisia hankintoja koskevaa direktiiviä, sen on noudatettava rahoituksen välittäjiä valitessaan julkisia hankintoja koskevia sääntöjä ja periaatteita. Kuten delegoidun asetuksen 7 artiklan 3 kohdassa säädetään, valinnassa on myös varmistettava, että kyseisen säännöksen mukaiset vaatimukset täyttyvät (ks. jäljempänä 3.7 kohta).

Jäsenvaltioon sijoittuneille rahoituslaitoksille, joiden tavoitteena on yleisen edun edistäminen julkisen viranomaisen valvonnassa yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 38 artiklan 4 kohdan b alakohdan ii alakohdan mukaisesti, voidaan siirtää edellä mainittujen edellytysten täytyessä rahoitusvälineiden käyttöön ottoon liittyvät tehtävät.

Päätelmät:

Hallintoviranomainen, välittävä toimielin tai hankintaviranomaisen asemassa oleva rahasto-osuusrahaston käyttöön otosta vastaava elin voi myöntää rahoitusvälineen käyttöön ottoon liittyviä sopimuksia suoraan sidosyksiköille, mikäli direktiivin 2014/24/EU 12 artiklassa säädettyjä vaatimuksia noudatetaan. Sidosyksiköiden rahoituksen välittäjien valinnassa on noudatettava julkisia hankintoja koskevia sääntöjä ja periaatteita, jos sidosyksiköt ovat itsekin hankintaviranomaisia.

Esimerkki 1:

Alue X omistaa 100 prosenttia alueellisesta kehitys pankista, jonka yhtiöjärjestyksessä määritelty tehtävä on tukea alueen talouskehitystä.

Alue X toimii puheenjohtajana pankin hallintoneuvostossa, jonka tehtävänä on määrittää pankin toimien strategiset suuntaviivat ja äänestää talousarviosta, henkilöstöstä sekä pankinjohtajien nimityksistä.

Pankki voi vapaasti tehdä päivittäisiä rahoituspäätöksiä, eli taata lainoja ja myöntää takuita alueellisen tason toimenpiteisiin, joita ei pidetä merkittävänä. Merkittävien päätösten kuten lainastrategioiden, henkilöstön ja talousarvion osalta ratkaiseva valta on määräysvaltaa käyttävällä hankintaviranomaisella.

Näiden järjestelyjen seurauksena alue X käyttää pankissa samanlaista määräysvaltaa kuin omilla yksiköissään.

Alue X haluaa siirtää rahoitusvälineen täytäntöönpanoon liittyvät tehtävät alueelliselle kehitys pankille.

Alue X käyttää tosiasiallista määräysvaltaa omistamaansa pankkiin, eikä pankilla ole muuta kaupallista toimintaa kuin tehtävät, joita se suorittaa alueen X puolesta, joten alueen X ja pankin välillä oleva sisäinen suhde sallii alueen X siirtää rahoitusvälineen toimenpanoon liittyvät tehtävät pankille edellyttäen, että pankki täyttää delegoidun asetuksen 7 artiklan vaatimukset.

Esimerkki 2:

Alue X omistaa 1 prosentin alueellisesta kehitys pankista, jonka yhtiöjärjestyksessä määritelty tehtävä on tukea alueen talouskehitystä.

Alue X on pankin hallintoneuvoston jäsen. Pankki voi vapaasti tehdä päivittäisiä rahoituspäätöksiä, eli taata lainoja ja myöntää takuita alueellisen tason toimenpiteisiin, joita ei pidetä merkittävänä. Merkittävien päätösten (kuten lainastrategioiden, henkilöstön ja talousarvion) osalta ratkaiseva valta on kuitenkin määräysvaltaa käyttävällä hankintaviranomaisella. Jäsenyyteen liittyvien oikeuksien perusteella alue X käyttää pankissa samanlaista määräysvaltaa kuin omilla yksiköissään.

Alueelle X suoritettujen tehtävien lisäksi pankilla on kaupallista toimintaa, jonka osuus on 15 prosenttia sen keskimääräisestä kokonaisliikevaihdosta.

Kesäkuussa 2016 alue X haluaa (direktiivin 2014/24/EU nojalla) siirtää rahoitusvälineen täytäntöönpanoon liittyvät tehtävät alueelliselle kehitys pankille. Alue X käyttää tosiasiallista määräysvaltaa omistamaansa pankkiin (vaikka se omistaa vain yhden prosentin), ja yli 80 prosenttia pankin toiminnasta on pankin omistajien sille siirtämiä tehtäviä⁽³⁹⁾ (laskentaperusteena pankin keskimääräinen kokonaisliikevaihto hankintasopimusta edeltävien kolmen vuoden ajalta), joten alueen X ja pankin välillä on sidosyksikkösuhde, minkä vuoksi alue X voi siirtää rahoitusvälineen toimenpanoon liittyvät tehtävät pankille edellyttäen, että pankki täyttää delegoidun asetuksen 7 artiklan vaatimukset.

⁽³⁹⁾ Esimerkissä oletetaan, että direktiivissä 2014/24/EU säädetty ja edellä mainitut sidosyksikön omistusta koskevat edellytykset täyttyvät.

Esimerkki 3:

Valtio omistaa 100 prosenttia alueellisesta kehityspankista, jonka yhtiöjärjestyksessä määritely tehtävä on tukea jäsenvaltion talouskehitystä.

Ministeriö X on pankin hallintoneuvoston jäsen. Pankki voi vapaasti tehdä päivittäisiä rahoituspäätöksiä, eli taata lainoja ja myöntää takuita alueellisen tason toimenpiteisiin, joita ei pidetä merkittävinä. Merkittävien päätösten (kuten lainastrategioiden, henkilöstön ja talousarvion) osalta ratkaiseva valta on kuitenkin määräysvaltaa käyttävällä hankintaviranomaisella, ja sen vuoksi ministeriö X käyttää pankissa samanlaista määräysvaltaa kuin omissa yksiköissään.

Ministeriölle X suoritettujen tehtävien lisäksi pankilla on kaupallista toimintaa, jonka osuus on 15 prosenttia sen keskimääräisestä kokonaisliikevaihdosta.

Kesäkuussa 2016 ministeriö X haluaa (direktiivin 2014/24/EU nojalla) siirtää rahoitusvälineen täytäntöönpanoon liittyvät tehtävät alueelliselle kehityspankille. Ministeriö X käyttää tosiasiallista määräysvaltaa omistamaansa pankkiin, ja yli 80 prosenttia pankin toiminnasta on pankin omistajien sille siirtämiä tehtäviä⁽⁴⁰⁾ (laskentaperusteena pankin keskimääräinen kokonaisliikevaihto hankintasopimusta edeltävien kolmen vuoden ajalta), joten ministeriön X ja pankin välillä on sidosityksikkösuhde, minkä vuoksi ministeriö X voi siirtää rahoitusvälineen toimenpanoon liittyvät tehtävät pankille edellyttäen, että pankki täyttää delegoidun asetuksen 7 artiklan vaatimukset.

3.6 **Hallintoviranomaisten välinen yhteistyö**⁽⁴¹⁾

Pelkästään se, että molemmat sopimusosapuolet ovat viranomaisia, ei sulje pois hankintaa koskevien sääntöjen soveltamista.

Julkisia hankintoja koskevien sääntöjen soveltaminen ei saa rajoittaa viranomaisten vapautta suorittaa niille uskottuja julkisen palvelun tehtäviä omilla resursseillaan, mihin kuuluu mahdollisuus olla yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa. Koska kilpailun vääristymistä yksityisiin talouden toimijoihin nähden on välttävää, hallintoviranomaisten välistä yhteistyötä selvennettiin direktiivillä 2014/24/EU.

Tässä yhteydessä hallintoviranomainen, välittävä toimielin tai rahasto-osuusrahaston käyttöönotosta vastaava hankintaviranomaiselin voi hallintoviranomaisten välistä yhteistyötä hyödyntämällä siirtää rahoitusvälineen käyttöönottoon liittyvät tehtävät, mikäli sellaisen yhteistyön edellytykset täyttyvät⁽⁴²⁾.

Hallintoviranomaisten välinen yhteistyö rahoitusvälineiden käyttöönottamiseksi voidaan toteuttaa sopimuksella, jonka osapuolina ovat hallintoviranomainen, välittävä toimielin tai rahasto-osuusrahaston käyttöönotosta vastaava hankintaviranomaiselin, sekä toinen hankintaviranomainen, joka käyttää määräysvaltaa 100-prosenttisesti julkisessa omistuksessa olevassa rahoitusvälineiden käyttöönottoon kykenevässä elimessä (eli sidosityksikössä). Vaihtoehtoisesti rahoitussopimus voidaan tehdä suoraan hallintoviranomaisen, välittävän toimielimen tai rahasto-osuusrahaston käyttöönotosta vastaavan hankintaviranomaiselimen sekä rahoitusvälineiden käyttöönotosta vastaavan hankintaviranomaisen kanssa. Sopimukseen tai rahoitussopimukseen olisi sisällyttävä säännöt rahoitusvälineiden käyttöönotosta vastaavalle yhteisölle maksettavista korvauksista⁽⁴³⁾.

Hallintoviranomaisten välisessä yhteistyössä hallintoviranomaisen, välittävän toimielimen tai rahasto-osuusrahaston käyttöönotosta vastaavan hankintaviranomaiselimen on varmistettava, että delegoidun asetuksen 7 artiklan 1 ja 2 kohdan säännöksiä noudatetaan.

⁽⁴⁰⁾ Esimerkissä oletetaan, että direktiivissä 2014/24/EU säädetyt ja edellä mainitut sidosityksikön omistusta koskevat edellytykset täyttyvät.

⁽⁴¹⁾ Mikäli hallintoviranomaisten välisen yhteistyön edellytykset täyttyvät, se voi sallia sopimuksen antamisen suoraan yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 38 artiklan 4 kohdan b alakohdan ii alakohdassa tarkoitetuille jäsenvaltiossa perustetuille rahoituslaitoksille, joiden tavoitteena on yleisen edun edistäminen julkisen viranomaisen valvonnassa, ja yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 38 artiklan 4 kohdan b alakohdan iii alakohdassa tarkoitetuille julkis- tai yksityisoikeudellisille yhteisöille.

⁽⁴²⁾ Jäsenvaltio voi myös nimetä välittävän toimielimen hallintoviranomaisten välisen yhteistyön ajaksi. Välittävä toimielin voisi silloin siirtää rahoitusvälineen käyttöönottoon liittyvät tehtävät hallintoviranomaisten välisen yhteistyön kautta tai välittävän toimielimen sidosityksikölle.

⁽⁴³⁾ Jos sopimus on tehty sidosityksikön kanssa, hallintoviranomainen voisi maksaa suoraan rahoitusvälineiden käyttöönotosta vastaavalle yhteisölle, tai hinta voitaisiin maksaa epäsuorasti hallintoviranomaisen kanssa yhteistyössä olevan julkisen viranomaisen kautta. Asiassa C-480/06 (komissio v. Saksa) Hampurin kaupungin puhtaanapito-osasto varasi vuosittain 120 000 tonnin kapasiteetin neljälle piirikunnalle hinnalla, joka laskettiin saman kaavan mukaan kaikille asianosaisille. Tämä hinta maksettiin laitoksen toimintaa harjoittavalle Hampurin kaupungin puhtaanapito-osaston sopimuskumppanille tämän puhtaanapito-osaston välityksellä (ks. 5 kohta).

3.6.1 *Hallintoviranomaisten välisen yhteistyön ehdot ovat voimassa siihen asti kunnes direktiivi 2014/24/EU saatetaan osaksi lainsäädäntöä tai 18. päivään huhtikuuta 2016, sen mukaan, kumpi on aiempi*

Ennen direktiivin 2014/24/EU voimaantuloa viranomaisten välisten sopimusten⁽⁴⁴⁾ (hallintoviranomaisten välisen yhteistyön) edellytykset olivat julkisia hankintoja koskevien sääntöjen ulkopuolella ja oikeuskäytännön määrittelemiä.

Hallintoviranomaisten välinen yhteistyö, jolla varmistetaan, että kaikkien suoritettavaksi kuuluva yleistä etua koskeva tehtävä tulee suoritettua, saa jäädä julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön ulkopuolelle⁽⁴⁵⁾. Julkisia hankintoja koskevaa sääntöjä ei sovelleta, kun

- hallintoviranomaisten välinen yhteistyö koskee yksinomaan viranomaisia ilman yksityisen tahon osallistumista
- yhdenvertaisen kohtelun periaatetta noudatetaan, joten mitään yksityistä palveluntarjoajaa ei aseteta kilpailijoihinsa nähden etuoikeutettuun⁽⁴⁶⁾ asemaan
- yhteistyön täytäntöönpanossa on sovellettava ainoastaan yleisen edun mukaisten tavoitteiden toteuttamiseen liittyviä näkökohtia ja vaatimuksia, joihin viranomaisten on sitouduttava⁽⁴⁷⁾.

Hallintoviranomaisten välisestä yhteistyöstä ei ole oikeuskäytäntöä rahoitusvälineiden alalta. Unionin tuomioistuimen kanta siihen, onko yhteistyön täytäntöönpanoon sovellettava ainoastaan yleisen edun mukaisten tavoitteiden toteuttamiseen liittyviä näkökohtia ja vaatimuksia, ilmenee kuitenkin muilta aloilta peräisin olevista esimerkeistä.

Unionin tuomioistuin on myöntänyt, että paikallisviranomaiset ovat jätteen käsittelyn yhteistyötä tekemällä pyrkineet varmistamaan julkisen tehtävän suorittamisen pannaan täytäntöön soveltuva EU-lainsäädännössä säädetyt velvoitteet⁽⁴⁸⁾.

Unionin tuomioistuin on myös analysoinut yliopiston ja julkisessa omistuksessa olevan yksityisoikeudellisen yrityksen yhteistyötä korkeakouluhallinnon tietotekniikkajärjestelmän hallinnossa. Unionin tuomioistuimen johtopäätöksenä oli, että yhteistyön kohteena ei ole julkinen tehtävä, jota sekä yliopiston että kyseisen yrityksen on harjoitettava, sillä jälkimmäinen ei ole saanut suoraa valtuutusta julkisen palvelun tehtävän hoitamiseen⁽⁴⁹⁾.

Rahoitusvälineiden käyttöönottamisessa koskevan hallintoviranomaisten välisen yhteistyön edellytyksenä on, että yhteistyöhön osallistuvat viranomaiset hoitavat tehtäviään yleisen edun mukaisten tavoitteiden toteuttamiseksi. Näin voidaan katsoa olevan, jos hankintaviranomaisen tai siirrettyjä tehtäviä hoitavan yhteisön toiminta kuuluu täysimääräisesti lainsäädännössä määritettyjen julkisten palvelutehtävien piiriin, jolloin rahoitusvälineen käyttöönoton ansiosta viranomaiset voivat suorittaa EU:n lainsäädännössä tai kansallisessa lainsäädännössä niille annettuja tehtäviä, kuten sosiaalisten toimien rahoittamista tai rahoituksen tarjoamista tietyntyylisille pk-yrityksille tai taloudellisen kehityksen tai tutkimuksen edistämistä. Hallintoviranomaisen (välittävän toimielimen tai hankintaomaisen asemassa olevan rahasto-osuusrahaston käyttöönotosta vastaavan elimen) ohjelmassa kuvattujen toiminnallisten tavoitteiden ja toimien toteuttamista voidaan pitää yleisen edun mukaisena tehtävänä (sen sijaan tukitoimien, kuten tietotekniikkavälineiden kehittämisen tai ERI-rahastojen täytäntöönpanon parissa työskentelevän henkilöstön toimistotilojen vuokrauksen ei niinkään katsota olevan tällaista). Mikäli toiset julkiset viranomaiset toteuttavat samoja tavoitteita ja toimia, toteuttamiseen voi sisältyä hallintoviranomaisten välistä yhteistyötä.

Julkisten viranomaisten yhteistyössä on sovellettava ainoastaan yleisen edun mukaisten tavoitteiden toteuttamiseen liittyviä näkökohtia ja vaatimuksia, mikä on arvioitava tapauskohtaisesti.

Hallintoviranomaisten, välittävän toimielimen, hankintaviranomaisen asemassa olevan rahasto-osuusrahaston käyttöönotosta vastaavan elimen rahoitusvälineen käyttöönotosta maksaman korvauksen rahastovälineen käyttöönotosta vastaavalle yhteisölle on vastattava muiden julkisten viranomaisten, jotka käyttävät rahoitusvälineen käyttöönotosta vastaavan yhteisön palveluja, samanlaisille edunsaajille toimitetuista samanlaisista rahoitustuotteista maksamaa korvausta, kunhan sovellettavia hallintokustannuksia ja -palkkioita koskevia säännöksiä noudatetaan (ks. erityisesti delegoidun asetuksen 12 ja 13 artikla).

⁽⁴⁴⁾ EU:n oikeudessa ei ole sopimusta koskevaa muodollista vaatimusta.

⁽⁴⁵⁾ Asia C-480/06, komissio v. Saksa, 37 kohta ja 44–47, ja asia C-159/11, ASL Lecce, 35–37 kohta.

⁽⁴⁶⁾ Jos viranomaiset eivät voi täysin suorittaa kaikkia tehtäviään hallintoviranomaisten välisellä yhteistyöllä ja joutuvat tekemään loppuosasta sopimuksen yksityisen tahon kanssa, tämä on tarvittaessa tehtävä julkisia hankintamenettelyjä käyttäen, jotta yhdenvertainen kohtelu voidaan varmistaa.

⁽⁴⁷⁾ Asia C-480/06, komissio v. Saksa, 44–47 kohta.

⁽⁴⁸⁾ Asia C-480/06, komissio v. Saksa, 37 kohta.

⁽⁴⁹⁾ Asia C-15/13, Technische Universität Hamburg-Harburg, Hochschul-Informationssystem GmbH v. Datenlotsen Informationssysteme GmbH, 16 ja 35 kohta.

Päätelmät:

Siihen asti kunnes direktiivi 2014/24/EU saatetaan osaksi lainsäädäntöä tai 18. päivään huhtikuuta 2016, sen mukaan, kumpi on aiempi, hallintoviranomainen, välittävä toimielin tai rahasto-osuusrahaston käyttöönotosta vastaava elin voi oikeuskäytännön mukaisten edellytysten täyttyessä tehdä viranomaisten välisiä yhteistyösopimuksia sellaisen viranomaisen kanssa, jolle voidaan siirtää rahoitusvälineiden käyttöönotto.

3.6.2 Viranomaisten välisen yhteistyön edellytykset direktiivin 2014/24/EU täytäntöönpanon tai 18. huhtikuuta 2016 jälkeen

Direktiivin 2014/24/EU 12 artiklan 4 kohdan mukaan yksinomaan kahden tai useamman hankintaviranomaisen välillä tehty sopimus jää direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

- i) sopimuksella käynnistetään tai toteutetaan siihen osallistuvien hankintaviranomaisten välinen yhteistyö tavoitteena varmistaa, että julkiset palvelut, jotka niiden on suoritettava, tarjotaan niiden yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Kuten 3.6.1 kohdassa todetaan, hallintoviranomaisen (välittävän toimielimen tai hankintaomaisen asemassa olevan rahasto-osuusrahaston käyttöönotosta vastaavan elimen) ohjelmassa kuvattujen toiminnallisten tavoitteiden ja toimien toteuttamista voidaan pitää yleisen edun mukaisena tehtävänä (sen sijaan tukitoimien, kuten tietotekniikkavälineiden kehittämisen tai ERI-rahastojen täytäntöönpanon parissa työskentelevän henkilöstön toimistotilojen vuokrauksen ei niinkään katsota olevan tällaista).
- ii) kyseisen yhteistyön toteuttamista ohjaavat ainoastaan yleiseen etuun liittyvät näkökohdat (ks. edellä 3.6.1 kohdassa selvitetty vaikutukset korvauksiin).
- iii) osallistuvat hankintaviranomaiset harjoittavat avoimilla markkinoilla alle 20:tä prosenttia yhteistyön piiriin kuuluvista toiminnoistaan. Rajoitus ei siten koske toimintaa yhteistyön ulkopuolelle jäävillä markkinoilla.

Viimeisessä edellytyksessä markkinoiden ulkopuolella harjoitettavaa toimintaa tiukasti, ja sen mukaan osallistuvat hankintaviranomaiset saavat harjoittavat avoimilla markkinoilla alle 20:tä prosenttia yhteistyön piiriin kuuluvista toiminnoistaan.

Jos viranomaisten välisen yhteistyön osapuolet eivät harjoita minkäänlaista taloudellista toimintaa tai kilpaile millään tavoin markkinoiden muiden toimijoiden kanssa, 12 artiklan 4 kohdan c alakohdan edellytys täyttyy, koska avoimilla markkinoilla ei harjoiteta toimintaa.

Direktiivin 2014/24/EU 12 artiklan 5 kohdan mukaan toimintojen prosenttiosuutta määriteltäessä on otettava huomioon sopimuksen tekemistä edeltävien kolmen vuoden keskimääräinen kokonaisliikevaihto tai jokin asianmukainen vaihtoehtoinen toimintaan perustuva määrä, kuten asianomaiselle oikeushenkilölle tai hankintaviranomaiselle aiheutuneet kustannukset palvelujen, tavaroiden ja rakennusurakoiden osalta. Määritelmän mukaiseen laskentaan eivät sisälly yhteistyön puitteissa hiljattain tehdyt toimet eli toimet, joita mikään yhteistyöhön osallistuva hankintaviranomainen ei ole tehnyt ennen yhteistyön aloittamista.

Jos asianomaisen oikeushenkilön tai hankintaviranomaisen perustamisajankohdan tai toiminnan aloittamisen ajankohdan tai toiminnan uudelleenjärjestämisen vuoksi liikevaihtoa tai vaihtoehtoista toimintaan perustuvaa määrää, kuten kustannuksia, ei ole joko saatavilla kolmelta edeltävältä vuodelta tai niillä ei ole enää merkitystä, riittää, että toiminnan mittaus osoitetaan todennäköiseksi erityisesti esittämällä tietoja tulevasta liiketoiminnasta.

Lisäksi voidaan käyttää 3.6.1 kohdassa kuvattuja sopimusjärjestelyjä ⁽⁵⁰⁾.

Päätelmät:

Sen jälkeen kun direktiivi 2014/24/EU on saatettu osaksi lainsäädäntöä tai 18. huhtikuuta 2016 jälkeen hallintoviranomainen, välittävä toimielin tai hankintaviranomaisen asemassa oleva rahasto-osuusrahaston käyttöönotosta vastaava elin voi direktiivissä säädettyjen edellytysten täyttyessä tehdä viranomaisten välisiä yhteistyösopimuksia sellaisen viranomaisen kanssa, jolle voidaan siirtää rahoitusvälineiden käyttöönotto. Lisäksi voidaan käyttää 3.6.1 kohdassa kuvattuja sopimusjärjestelyjä.

⁽⁵⁰⁾ Eli ilman tarjouskilpailua voidaan tehdä sopimus, jonka osapuolina ovat hallintoviranomainen, välittävä toimielin tai hankintaviranomaisen asemassa oleva rahasto-osuusrahaston käyttöönotosta vastaava elin, sekä toinen hankintaviranomainen, joka käyttää määräysvaltaa 100-prosenttisesti julkisessa omistuksessa olevassa rahoitusvälineiden käyttöönottoon kykenevässä elimessä (eli sidosyksikössä).

Esimerkki:

Valtionvarainministeriö käyttää määräysvaltaa kehityspankissa, joka on 100-prosenttisesti julkisessa omistuksessa ja jonka lainsäädännössä määriteltynä tehtävänä on tarjota lainoja ja takuita pk-yrityksille tukemaan innovointia koko maassa.

Alue Y panee alueellisen innovaation tukemiseen tähtäävän ohjelman täytäntöön. Se ei käytä yksilöllistä eikä yhteistä määräysvaltaa kansallisessa kehityspankissa. Näiden kahden ei siis katsota kuuluvan samaan elimeen.

Hallintoviranomaisten välinen yhteistyö voisi olla mahdollista, mikäli sellaisen yhteistyön edellytykset täyttyvät:

1. Valtiovarainministeriön ja alueen Y tai kehityspankin ja alueen Y kesken tehdyllä yhteistyösopimuksella on pyrittävä varmistamaan, että niiden julkisten palvelujen, joita ministeriön ja alueen on tarjottava, toteuttamisessa huomioidaan ministeriön ja alueen yhteiset tavoitteet. Alueen Y osalta riittää, että alueen innovaatiotoiminnan tukeminen on eräs ohjelman tavoitteista.
2. Yhteistyön täytäntöönpanossa on sovellettava ainoastaan yleiseen etuun liittyviä näkökulmia. Etenkin palvelusta perittävä korvaus on maksettava alueelle samoin ehdoin kuin ministeriöllekin. Jos alue pyytää pankkia ottamaan käyttöön rahoitustuotteita, joita pankki jo tarjoaa ministeriölle, pankki veloittaa alueelta samat kustannukset ja maksut tällaisia tuotteita tarjoavan rahoitusvälineen käyttöönotosta. Jos alue pyytää pankkia ottamaan käyttöön rahoitustuotteita, joita pankki ei tarjoa, kansallinen kehityspankki sitoutuu veloittamaan alueelta samat kustannukset ja maksut, jotka se veloittaisi myös ministeriöltä.
3. Osallistuvien hankintaviranomaisten on harjoitettava avoimilla markkinoilla alle 20:tä prosenttia yhteistyön piiriin kuuluvista toiminnoistaan. Kansallinen kehityspankki ei saa tarjota yhteistyöhön liittyvää rahoitusta (eli rahoitustuotetta, jota tarjotaan tietyn alan tietyille edunsaajille, esimerkiksi pääomaa innovaatioon tähtääville vastaperustetuille yrityksille) avoimilla markkinoilla enempää kuin 20 prosenttia sen keskimääräisestä kokonaisliikevaihdosta hankintasopimusta edeltävien kolmen vuoden ajalta.

Mikäli kansallinen kehityspankki täyttää delegoidun asetuksen 7 artiklan vaatimukset, alue Y voi tehdä sopimuksen pankin kanssa ilman tarjouskilpailua.

3.7 *Delegoidun asetuksen 7 artiklan vaatimukset*

Delegoidun asetuksen 7 artiklassa asetetaan perusteet, joita hallintoviranomaisen on sovellettava rahoitusvälineiden käyttöönotosta vastaavien yhteisöjen valintaan. Delegoidun asetuksen 7 artiklan 1 ja 2 kohdassa esitettyjä sääntöjä sovelletaan rahoitusvälineen käyttöönotosta vastaavien yhteisöjen valintaan (lukuun ottamatta EIP:n ja EIR:n valintaa) riippumatta sopimuksen suuruudesta ja kyseisten yhteisöjen valintamenettelystä (avoin menettely, neuvottelumenettely, tarjousperusteinen menettely, ilman tarjouskilpailua tehty sopimus). Delegoidun asetuksen 7 artiklan 3 kohdan säännöksiä sovelletaan rahasto-osuusrahaston käyttöönotosta vastaaviin rahoituksenvälittäjiin.

Delegoidun asetuksen 7 artiklan 2 kohdassa toistetaan perussopimuksen avoimuutta ja syrjimättömyyttä koskevat periaatteet ja säädetään, että valinnan on oltava avoin, sen on perustuttava objektiivisiin perusteisiin eikä se saa aiheuttaa turistirriitaa.

Kun rahoitusvälineen käyttöönottoon liittyvät tehtävät siirretään julkisia hankintoja koskevassa direktiivissä määritettyjen hankintamenettelyjen mukaisesti kolmannelle osapuolelle, sen on delegoidun asetuksen 7 artiklan mukaisesti täytettävä vähintään valintaa, myöntämisperusteita ja tehtävänkuvauksen tietoja koskevat vaatimukset jäljempänä 3.7.1–3.7.3 kohdian mukaisesti. Muissa tapauksissa eli jos sopimus annetaan suoraan, delegoidun asetuksen 7 artiklan mukaisia valintaperusteita on sovellettava, mutta ei tehtävänkuvauksessa mainittuina valintaperusteina, myöntämisperusteina ja tietoina.

3.7.1 *Valintaperusteet*

Delegoidun asetuksen 7 artiklan 1 kohdan a–f alakohdassa ja 7 artiklan 2 kohdassa säädetyt perusteet liittyvät rahoitusvälineen käyttöönottoon liittyvistä tehtävistä vastaavan yhteisön oikeustoimikelpoisuuteen ja sen rahoituksellisiin, taloudellisiin ja organisatorisiin valmiuksiin. Seuraavat valintaperusteet ovat vähimmäisvaatimuksia, jotka yhteisön on täytettävä.

3.7.1.1 *Oikeustoimikelpoisuus*

On tarkastettava, että yhteisö, jolle siirretään tehtäviä, on oikeustoimikelpoinen, jotta voidaan varmistaa, että valitulla yhteisöllä on oikeudet hoitaa rahoitusvälineen käyttöönottoon liittyviä tehtäviä unionin ja kansallisen lainsäädännön nojalla. Valintamenettelyssä on sen vuoksi tarkastettava yhteisöllä, jolle siirretään tehtäviä, on oikeudet hoitaa käyttöönottoon liittyviä tehtäviä unionin ja kansallisen lainsäädännön nojalla (delegoidun asetuksen 7 artiklan 1 kohdan a alakohta).

3.7.1.2 Taloudelliset ja rahoitukselliset valmiudet

Yhteisö, jolle siirretään rahoitusvälineiden käyttöönottoon liittyviä tehtäviä, on oltava taloudelliset ja rahoitukselliset valmiudet kyseisten tehtävien tekemiseen. Valintamenettelyssä on sen vuoksi varmistettava, että yhteisön, jolle siirretään käyttöönottoon liittyviä tehtäviä, taloudellinen ja rahoituksellinen elinkelpoisuus on riittävä (delegoidun asetuksen 7 artiklan 1 kohdan b alakohta). Taloudellisen ja rahoituksellisen elinkelpoisuuden riittävyys olisi varmistettava viittamalla samantyyppisiin tehtäviin, joita elimelle on määrä siirtää, ja niiden täytäntöönpanosääntöihin, mukaan lukien niiden kesto.

3.7.1.3 Organisatoriset valmiudet

Yhteisö, jolle siirretään rahoitusvälineiden käyttöönottoon liittyviä tehtäviä, on oltava organisatoriset valmiudet rahoitusvälineen käyttöönottoon ohjelman käyttöönoton yhteydessä, eli

- sillä on riittävät valmiudet rahoitusvälineen käyttöönottoon, mukaan lukien organisaatorakenne ja hallintokehys, jotka antavat hallintoviranomaiselle tarvittavaa varmuutta (delegoidun asetuksen 7 artiklan 1 kohdan c alakohta). Hallintoviranomaisen on arvioitava, miten hyvin yhteisössä, johon rahoitusvälineen käyttöönottoon liittyvät tehtävät halutaan siirtää, käytössä olevan järjestelmän ohjaus ja valvonta toimivat. Käytössä olevan järjestelmän on käsitettävä ainakin seuraavat kohdat: suunnittelu, perustaminen, viestintä, tavoitteiden saavuttamisen seuranta, riskienhallinta, ja liiketoiminnan valvonta.
- sillä on vaikuttava ja tehokas sisäinen valvontajärjestelmä (delegoidun asetuksen 7 artiklan 1 kohdan d alakohta). Vaikuttavan ja tehokkaan sisäisen valvontajärjestelmän kautta varmistetaan, että yhteisöllä, jolle on annettu tehtäväksi rahoitusvälineen/välineiden käyttöönotto, on käytössä riittävä valvontajärjestelmä ja että se noudattaa toteuttamista, mittausta, seuranta ja riskien lievittämistä koskevia menettelyjä.
- se käyttää kirjanpitojärjestelmää, josta saadaan ajoissa täsmällisiä, kattavia ja luotettavia tietoja (delegoidun asetuksen 7 artiklan 1 kohdan e alakohta).

3.7.1.4 Kokemus

Jotta rahoitusvälineiden tehokkaasta käyttöönotosta vastaaviksi yhteisöiksi valitaan sopivimmat, hallintoviranomaisen on otettava asianmukaisesti huomioon yhteisön aiempi kokemus samankaltaisten rahoitusvälineiden (joiden ei tarvitse olla EU:n rahastoja) käyttöönotosta yleensä ja erityisesti ryhmään ehdotettujen jäsenten asiantuntemus ja kokemus (delegoidun asetuksen 7 artiklan 2 kohta). Tätä ei ole aihetta pitää esteenä vastaperustetun elimen nimittämiseksi, jonka osalta arvioidaan ryhmän jäsenten kokemus. Ryhmän jäsenten kokemus on yleensä yksi myöntämisperusteista, koska sillä on merkitystä tarjouksen kannalta (tarjouskilpailun kohteena olevien palvelujen suorittajien arvioimiseksi), ei tarjoajan kannalta.

3.7.2 Myöntämisperusteet

Toinen delegoidun asetuksen 7 artiklan 2 kohdan a–f alakohdassa määritetty perusteluettelo koskee rahoitusvälineen käyttöönotosta tehtävän sopimuksen asiasisältöä. Seuraavat myöntämisperusteet ovat vähimmäisvaatimuksia, jotka yhteisön on täytettävä. Jos hallintoviranomaiset käyttävä rahoitusvälineen käyttöönotosta vastaavien elinten antamien tarjousten arvioinnin perusteena ainoastaan alhaisinta hintaa tai alhaisimpia kustannuksia (eli rahoitusvälineiden yhteydessä pelkästään hallintopalkkioita tai hallintokuluja), ne eivät voi soveltaa kaikkia arviointia koskevia vähimmäisperusteita. Sen vuoksi hallintoviranomaisten on sovellettava rahoitusvälineiden käyttöönotosta vastaavien yhteisöjen valintaan liittyvien tarjousten arviointiin kokonaistaloudellisesti edullisimman perusteen menetelmää.

3.7.2.1 Investointeihin liittyvä menetelmä

Hallintoviranomaisen on arvioitava rahoituksenvälittäjien tai loppukäyttäjien valintaa koskevissa tarjouksissa esitettyjen investointiin liittyvien menetelmien pohjalta tapauksen mukaan loppukäyttäjille annettavaan tukeen sovellettavat ehdot ja edellytykset, mukaan lukien hinnoittelu, sekä jos rahoitusvälineen käyttöönotosta vastaava yhteisö kohdentaa rahoitusvälineeseen omia varoja tai jakaa riskin, etujen yhteensovittamiseksi ja mahdollisten eturistiriitojen lieventämiseksi ehdotetut toimenpiteet.

- tapauksen mukaan rahoituksenvälittäjien tai loppukäyttäjien yksilöinti- ja arviointimenetelmän vakaus ja uskottavuus (delegoidun asetuksen 7 artiklan 2 kohdan a alakohta).
- loppukäyttäjille annettavaan tukeen sovellettavat ehdot ja edellytykset, mukaan lukien hinnoittelu (delegoidun asetuksen 7 artiklan 2 kohdan c alakohta). Hinnoittelun olisi katettava erityyppisistä palveluista laskutettavat hinnat ja tarjottavat lisäedut verrattuna tavanomaisiin liiketoimiin (kuten vakuuksien vähentäminen, takaisinmaksun helpottaminen takaisinmaksuvaikeuksissa, mahdollisuus tarjota tai olla tarjoamatta monimutkaisten hankkeiden erikoisaloilla teknistä ja/tai taloudellista neuvontaa jne.). Jos kyseisen palvelun tarjoaja ei ole määrittänyt hintaa ennakolta, palvelun hinnan laskentatapa tai riittävän yksityiskohtainen hinta-arvio olisi ilmoitettava.

Ehdot ja edellytykset voidaan esittää yksinkertaisena vaihe vaiheelta etenevänä oppaana, jonka tarkoituksena on selvittää loppukäyttäjille, miten niiden olisi esitettävä investointipyynnönsä, minkä tyyppisiä palveluita on suoritettava ja minkä tyyppiset korvaukset kuuluvat sopimuksen soveltamisalaan.

- tapauksissa, joissa rahoitusvälineen käyttöönotosta vastaava yhteisö kohdentaa rahoitusvälineeseen omia varoja tai jakaa riskin, etujen yhteensovittamiseksi ja mahdollisten eturistiriitojen lieventämiseksi ehdotetut toimenpiteet (delegoidun asetuksen 7 artiklan 2 kohdan f alakohta). Tehokas tapa sovittaa sijoittajien edut yhteen olisi perustaa yhteisön investoimien varoja varten sopiva rakenne voittojen ja riskien jakamiseksi ⁽⁵¹⁾.

3.7.2.2 Kyky hankkia lisävaroja ⁽⁵²⁾

Sen takaamiseksi, että kyseiselle rahoitusvälineelle saadaan suurin mahdollinen vipuvaikutus, yksi rahoitusvälineen käyttöönotosta vastaavan yhteisön valintaperuste on kyky hankkia lisävaroja loppukäyttäjiin tehtäviä investointeja varten ohjelman rahoitusosuuksien täydentämiseksi (delegoidun asetuksen 7 artiklan 2 kohdan d alakohta). Tarjoukset on sen vuoksi arvioitava sillä perusteella, pystyykö yhteisö hankkimaan lisäinvestointeja.

3.7.2.3 Investointitoiminnan täydentäminen ⁽⁵³⁾

Sen takaamiseksi, että ERI-rahastosta maksettava tuki tuo lisäarvoa, yksi rahoitusvälineen käyttöönotosta vastaavan yhteisön valintaperuste on kyky osoittaa, että rahoitusvälineen käyttöönotto täydentää yhteisön nykyistä toimintaa (delegoidun asetuksen 7 artiklan 2 kohdan e alakohta).

3.7.2.4 Hallintokustannusten ja -palkkioiden taso

Yksi rahoitusvälineen käyttöönotosta vastaavan yhteisön valintaa sovellettavista perusteista on hallintokustannukset ja -palkkiot, jotka muodostavat hallintoviranomaiselle tarjottavien palvelujen "hinnan". Niiden laskentamenetelmä on otettava huomioon.

3.7.3 Tehtäväkuvaukseen sisältyvät tiedot

Tehtäväkuvaukseen on suositeltavaa lisätä ehtoja, jotka tarjoajien on hyväksyttävä. Tehtäväkuvaukseen lisääminen ei ole ainoa keino taata, että ehtoja noudatetaan, mutta sillä voidaan taata alkuvaiheessa, että mahdolliset tarjoajat ovat tietoisia ehdoista.

Sen varmistamiseksi, että rahoitusvälineen/välineiden käyttöönotosta vastaavan yhteisön laatimat ja käyttöönotamat menetelmät ovat yhdenmukaisia sovellettavien sääntöjen kanssa, yhteisön olisi suostuttava jäsenvaltioiden tilintarkastuslinten, komission ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tekemiin tarkastuksiin (delegoidun asetuksen 7 artiklan 1 kohdan f alakohta). Sen varmistamiseksi, että yhteisö suostuu tarkastuksiin, on suositeltavaa, että ehto sisällytetään tarjouspyynnön tehtäväkuvaukseen ja sovellettavaan rahoitussopimukseen ⁽⁵⁴⁾. Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 38 artiklan 4 kohdan noudattamisen varmistamiseksi suositellaan, että tehtäväkuvauksessa määritetään, että rahoitusvälineen käyttöönotosta vastaava yhteisö ei saa olla sijoittautunut alueille, joiden tuomioistuimet eivät tee unionin kanssa yhteistyötä kansainvälisesti sovittujen veromääräysten soveltamisessa, eivätkä pitää yllä liikesuhteita tällaisille alueille rekisteröityjen yhteisöjen kanssa, ja niiden on saatettava mainitut vaatimukset osaksi valittujen rahoituksenvälittäjien kanssa tekemiään sopimuksia.

4. Viitteet ja linkit

SEC(2011) 1169 lopullinen KOMISSION YKSIKÖIDEN VALMISTELUASIAKIRJA julkisia hankintoja koskevan EU:n oikeuden soveltamisesta hankintaviranomaisten välisiin suhteisiin ("julkisen sektorin sisäinen yhteistyö")

⁽⁵¹⁾ Vrt. guidance note on preferential remuneration EGESIF_15-0030-00

⁽⁵²⁾ Vaatimus, että tarjoajat esittävät kykynsä hankkia lisävaroja voisi olla vaihtoehtoinen valintaperuste, jos hankintaviranomainen haluaisi arvioida, onko urakoitsija hankkinut aiemmin lisävaroja. Se ei liity tarjouskilpailun kohteena olevaan rahoitusvälineeseen.

⁽⁵³⁾ Vaatimus, että tarjoajat esittävät investointitoimintaa täydentävää toimintaa voisi olla vaihtoehtoinen valintaperuste, jos hankintaviranomainen haluaisi arvioida, pystyykö urakoitsija tarjoamaan täydentävää investointitoimintaa.

⁽⁵⁴⁾ On syytä huomata, että EIP:n (eli yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 2 artiklan 23 kohdan mukaisesti EIP:n ja EIR:n) hallintoviranomaisen on delegoidun asetuksen 9 artiklan 3 kohdan mukaan valtuutettava komission perustaman yhteisen kehyksen puiteissa toimiva yritys suorittamaan tarkastuksia. Muiden rahoitusvälineiden käyttöönotosta vastaavien yhteisöjen kuin EIP:n kohdalla hallintoviranomaiset voivat joko suorittaa tarkastuksia itse tai niiden on valtuutettava ulkoinen yritys tekemään niitä. Viimeksi mainitussa tapauksessa kyseisten yritysten valinnassa on noudatettava julkisia hankintoja koskevia sääntöjä ja periaatteita.

http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/docs/public_public_cooperation/sec2011_1169_en.pdf

Direktiivi 2004/18/EY

Direktiivi 2014/24/EU

Guidance note on preferential remuneration EGESIF_15-0030-00

Yrityskeskittymäilmoituksen peruuttaminen
(Asia M.7917 – Boehringer Ingelheim / Sanofi Animal Health Business)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2016/C 276/02)

(Neuvoston asetus (EY) N:o 139/2004)

Komissio vastaanotti 8. kesäkuuta 2016 ilmoituksen yritysten Boehringer Ingelheim ja Sanofi Animal Health Business välisestä ehdotetusta yrityskeskittymästä. Ilmoituksen tekijä(t) ilmoitti/ilmoittivat 22. heinäkuuta 2016 komissiolle peruuttavansa ilmoituksensa.

IV

(Tiedotteet)

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN, ELINTEN, TOIMISTOJEN JA
VIRASTOJEN TIEDOTTEET

EUROOPAN KOMISSIO

Euron kurssi ⁽¹⁾

28. heinäkuuta 2016

(2016/C 276/03)

1 euro =

Rahayksikkö	Kurssi	Rahayksikkö	Kurssi		
USD	Yhdysvaltain dollaria	1,1090	CAD	Kanadan dollaria	1,4595
JPY	Japanin jeniä	116,14	HKD	Hongkongin dollaria	8,6022
DKK	Tanskan kruunua	7,4398	NZD	Uuden-Seelannin dollaria	1,5646
GBP	Englannin punttaa	0,84220	SGD	Singaporen dollaria	1,4977
SEK	Ruotsin kruunua	9,5497	KRW	Etelä-Korean wonia	1 251,17
CHF	Sveitsin frangia	1,0892	ZAR	Etelä-Afrikan randia	15,7968
ISK	Islannin kruunua		CNY	Kiinan juaan renminbiä	7,3838
NOK	Norjan kruunua	9,4405	HRK	Kroatian kunaa	7,4855
BGN	Bulgarian leviä	1,9558	IDR	Indonesian rupiaa	14 530,67
CZK	Tšekin korunaa	27,045	MYR	Malesian ringgitiä	4,5018
HUF	Unkarin forinttia	312,15	PHP	Filippiinien pesoa	52,242
PLN	Puolan zlotya	4,3636	RUB	Venäjän ruplaa	73,6747
RON	Romanian leuta	4,4585	THB	Thaimaan bahtia	38,676
TRY	Turkin liiraa	3,3491	BRL	Brasilian realia	3,6306
AUD	Australian dollaria	1,4735	MXN	Meksikon pesoa	20,8716
			INR	Intian rupiaa	74,3543

⁽¹⁾ Lähde: Euroopan keskuspankin ilmoittama viitekurssi.

OIKAISUJA

Oikaisu lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1008/2008 17 artiklan 5 kohdan mukaiseen komission ilmoitukseen

Tarjouspyyntö säännöllisen lentoliikenteen harjoittamisesta julkisen palvelun velvoitteiden mukaisesti

(Euroopan unionin virallinen lehti C 171, 12. toukokuuta 2016)

(2016/C 276/04)

Sivulla 4, kohdassa "Määräaika tarjousten jättämiselle":

on: "27. kesäkuuta 2016 klo 10.00 (Keski-Euroopan aikaa)"

pitää olla: "15. elokuuta 2016 klo 10.00 (Keski-Euroopan aikaa)"

Oikaisu lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1008/2008 17 artiklan 5 kohdan nojalla laadittuun komission ilmoitukseen

Tarjouspyyntö säännöllisen lentoliikenteen harjoittamisesta julkisen palvelun velvoitteiden mukaisesti

(Euroopan unionin virallinen lehti C 171, 12. toukokuuta 2016)

(2016/C 276/05)

Sivulla 5, kohdassa "Määräaika tarjousten jättämiselle":

on: "27. kesäkuuta 2016 klo 10.00 Keski-Euroopan aikaa"

pitää olla: "15. elokuuta 2016 klo 10.00 (Keski-Euroopan aikaa)"

ISSN 1977-1053 (sähköinen julkaisu)
ISSN 1725-2490 (painettu julkaisu)

Euroopan unionin julkaisutoimisto
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

FI